

ab 74. a divsz táviratai

k gk vm

1962. október 23.

a demokratikus ifjúsági világszövetség táviratot intézett fidel castróhoz, a kubai köztársaság miniszterelnökéhez, john kennedyhez, az egyesült államok elnökéhez, a kubai kommunista ifjúsági szövetséghez és a világ ifjúsági szervezeteihez.

fidel castróhoz intézett táviratában a divsz 101 millió fiatal nevében szolidaritásáról biztosítja a hős kubai népet, elítéli az egyesült államok agresszióját, a kuba ellen felállított bűnös blokádot. „kuba nincsen egyedül! jenkik, el a kezekkel kubától!,- fejeződik be a távirat.

a kennedyhez intézett távirat erélyesen elítéli az egyesült államok kormányának agresszióját kuba blokádon alá helyezését. hangsúlyozza, hogy ez a lépés nemcsak a kubai nép, hanem az egész békeszerető emberiség ellen irányul: az egyesült államok kormánya nyíltan megsértette ezzel az ENSZ összes elveit és olyan lépésre szánta el magát, amely szörnyű katasztrófa szélére sodorhatja a világot.

végül a távirat a divsz-be tömörült fiatalok milliói nevében követeli a kuba elleni blokádot azonnali megszüntetését és a szuverén kubai állam jogainak teljes tiszteletben tartását.

a kubai kommunista ifjúsági szövetséghez küldött táviratban a divsz szolidaritásáról biztosítja kuba fiataljait.

a divsz irodája a világ ifjúsági szervezeteihez is táviratokat intézett, amelyekben felszólítja a fiatalokat, hogy azonnal lépjenek fel az egyesült államok által súlyosan veszélyeztetett világ béke megőrzése érdekében./mti/

bb 75. dr. a. v. baez

gk vm

1962. október 23.

az unesco természettudományok főosztályának osztályvezetője kedden budapestre érkezett, hogy megbeszélést folytasson a magyar tudományos akadémián./mti/

22.-

- 48 -

v é g e

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fiume u. 6-7. Telefon: 180-180, 360-600

A szerkesztését és kiadását a vezérigazgató felel.

mti belső hírek

1962. október 24.

bb 1. az idén háromszor annyi filmet mutatnak be hazánkban, mint az 50-es években

i di/hné/m /sr

1962. október 24.

a világ országaiban évente jóval több mint kétezer, általában 2500-2800 játékfilmet forgatnak, az újdonságok többsége azonban „futászalagon”, készül, s alacsony művészi színvonala miatt nem is kerül külföldi forgalmazásra. hazánkban az 50-es évek elején mintegy 50 körül járt a műsorra tűzött filmek száma, 1957-ben már elérte a 130-at, az idén pedig az év végéig hátralévő bemutatókkal együtt összesen 164 film premierjét láthatja a közönség. ebből 19 a magyar művészek alkotása./mti/

...

bb 3. egyhetes forgalomszámlálás a postánál - két és félmillió levelet adtak fel, 11.6 milliót kézbesítettek budapesten

i kf/kf/m/vg

1962. október 24.

a posta forgalmának jelentős részét a közönséges küldemények, levelek teszik ki. ezek számáról - nem úgy, mint például az ajánlott leveleknél - semmiféle nyilvántartást nem vezetnek.

ezért a posta évenként bizonyos meghatározott héten országos forgalomszámlálást rendez, amelyet a múlt évben novemberben, az idén pedig szeptember 16-22 között tartottak. az országos adatok gyűjtése, összeállításra még tart, a budapesti postaigazgatósághoz tartozó mintegy 150 hivatal azonban már elszámolt. a statisztikai adatokból kitűnik többek között, hogy az idén valamennyit csökkent a forgalom. különösen a hivatalok, a vállalatok, üzemek díjelőleges, díjmentes küldeményei kevesebbek, ez igazolja, hogy némileg csökkent az adminisztrációval járó levelezés.

budapesten a vizsgált héten 2 537 947 levelet adtak postára. ebből a 72. számú hivatal a főváros mintegy 1 200 levélszekrényéből háromnegyedmilliót szedett össze.

/folyt. köv./

- 1 -

M

bb 3. /egyhetes ... 1. folyt./ m

a legtöbb levelet szeptember 20-án, csütörtöki napon adták fel, számszerint 523 000-et. vidékről változatlanul özönlük a levél. az egy hét alatt a kézbesítők a házakba, a lakásokba 5 495 800, hivatalokhoz, intézményekhez pedig 6 137 777 - összesen mintegy 11.6 millió - közönséges postai küldeményt, levelet, levelezőlapot, nyomtatványt hordtak szét./mti/

...

bb 4. 130 kötet a magyar klasszikus irodalomból - befejezéshez közeledik két népszerű könyvsorozat

1 v/tm/m/sr

1962. október 24.

két nagyszabású könyvsorozat áll befejezés előtt a szépirodalmi kiadóknál. az idén adják ki az utolsó kötetét a magyar klasszikusok sorozatnak, amely a hazai írók és költők műveiből készült eddigi legnagyobb válogatás. az olvasók megkedvelték a szép kiállítású - többnyire 400-500 oldalas - műveket, amelyek átfogó képet adtak az egész magyar irodalomról. a 80 kötetes sorozat befejező könyvei még az idén napvilágot látnak. a hátralevő munkák: ady endre összes versei, komját aladár válogatott művei, nagy lajos, péterfy jeno és radnóti miklós válogatott művei.

ugyancsak a szépirodalmi kiadó gondozásában jelenik meg - 1963 májusáig - az arany könyvtár 50 kötetes sorozata. az eddigi kötetek 54.000 példányban láttak napvilágot és előjegyzésben el is keltek./mti/

...

- 2 -

mo

bb 2. dvorák requiemjének magyarországi bemutatójáról - erdélyi miklós karmester nyilatkozata

1 fe/gk vm sr

1962. október 24.

az idei budapesti zenei heteken hangzott el hazánkban első ízben dvorák requiemje a cseh filharmónia énekkarának és a pécsi filharmónikusok zenekarának előadásában erdélyi miklós vezényletével. a karmester a bemutatott műről és a művészekről nyilatkozott az mti munkatársának:

- aki nem hallotta a hangversenyen dvorák remekművét, sokat veszített, mert kórusaink repertoárján ez a mű nem szerepel és így most volt magyarországi bemutatója. a requiemet egyébként 1891-ben a szerző maga vezényelte angliában.

- e mestermű késői előadása is azt bizonyítja, hogy a múlt század végének zenei termését még mindig nem tudjuk kellőképpen felmérni. nagyon sok olyan szinte megkövesedett nézet uralkodik még ma is, amely gátolja a romantika utolsó periódusának helyes értékelését. dvorák még a lexikonban is úgy szerepel, mint a cseh nemzeti zenének a reprezentánsa. ez igaz, de jelentősége túlmutat a nemzeti határokon. a személyes, bensőséges hang és a költőiesség csodálatos egységben és töretlenségben vonul végig a közel kétórás kompozícióban, és egy felesleges hang, egy pillanatnyi öncélú zeneszerzői virtuózkodás sincs benne.

a cseh énekkarról szólva erdélyi miklós elmondotta: mindhárom koncerten újból és mindig meglepett egy-egy pianissimo indításuk. a szólamokon belül soha nem lehet külön kicsendülő szólamokat hallani, teljesen egységesek. zenei fegyelmeük rendkívüli, ennek köszönhető, hogy dvorák requiemjét egy főpróba után adhattuk elő.

erdélyi miklós végül elmondotta, hogy számára életre szóló élményt jelentett, hogy a művet vezényelhette./mti/

...

bb 5. lámák debrecenben

vid j vm ká

1962. október 24.

a debreceni állatkertnek néhány nap óta három láma lakója van. egy láma az állatkert tulajdona, a másik kettő a hortobágyról érkezett. az egzotikus állatokat a pusztán a juhokkal együtt legeltették, s most azért költöztették össze mind a hármat, hogy tavaszra lámautódokat kapjanak./mti/

...

- 3 -

mo

bb 6. husz államba jut el a bács megyében pergetett méz

vid j vm ká

1962. október 24.

a sorozatos rossz esztendők után az idén kedvezett az idő a bács megyei méhészeknek. a megye szakszövetkezetei, méhészcsoportjai a tervezett 23 vagon méz helyett eddig több, mint 35 vagon mézet értékesítettek, s még mintegy két vagonra számít a kereskedelem. a kitűnő minőségű méz egyrészt exportálják, az idén mintegy 20 államba jut el a bács megyében pergetett akác-és virágméz./mt1/

- 4 -

bb. 7. már 21 fővárosi kerületben működik központi politechnikai anyagelőkészítő műhely - csaknem 100 000 tanulót látnak el papir-, fa- és fémmunkákhoz szükséges anyaggal

1/vt/hné/rj sr

1962. október 24.

a gyakorlati oktatásban fontos szerepet töltenek be a központi anyagelőkészítő műhelyek, amelyek felállítását az elmúlt években kezdték meg országsszerte. feladatuk az általános iskolai politechnikai műhelytermek folyamatos ellátása, a műszaki-gyakorlati képzéshez szükséges előkészített / megfelelő méretre darabolt/ anyaggal. ugyancsak a központi műhely gondoskodik a szerszámok, gépek karbantartásáról, javításáról, - ha kell - cseréjéről, továbbá az egészségvédelmi, balesetelhárítási előírások megtartásának ellenőrzéséről. ezen túl technológiai utbaigazításokkal is segíti a gyakorlati oktatást.

a fővárosban ma már 21 kerületi központi műhely van, csaknem kétszer annyi, mint az előző tanévben. most épül a 10. kerületi, amelyet a tervek szerint az oktatási év második felében adnak át rendeltetésének, a budapesti központi műhelyek 247 általános iskola gyakorlati képzésben részesülő, csaknem 100 000 tanulójának biztosítják a papir-, fa-, illetve fémanyagot a munkához.

mintaszerű központi anyagelosztó műhelyt rendeztek be az 5. kerületi eötvös józsef gimnáziumban, messzemenő társadalmi támogatással. a házkészítési igazgatóság dolgozói, s a kandó kálmán villamosipari technikum diákjai, kiszistái segítették a gépek felszerelését. itt már rendszeresítették a gyakorlati oktatással foglalkozó pedagógusok, s a műhelyvezetők tapasztalatcseréjét is.

sokat könnyíthetnek - s számos helyen már meg is teszik - a műhelyek helyzetén a szakmunkás szülők azzal, ha részt vesznek a gépek, munkaeszközök karbantartásában, javításában, mert így hozzájárulnak ahhoz, hogy a gyerekek mindig jó állapotban lévő szerszámokat kapjanak kezükbe, esetleges hibák ne akadályozzák a folyamatos munkát./mt1/

bb. 9. békéscsabán és kecskeméten mintegy hatszáz levelező joghallgatónak magnetofonon közvetítik a szegedi professzorok előadásait

vid/fm/n/rj fm

1962. október 24.

a szegedi józsef attila tudományegyetem jogi karának békés és bács megyei levelező hallgatói részére békéscsabán és kecskeméten konzultációs központokat szerveztek, hogy a dél-alföldi dolgozó jogászelőltjeit otthonukhoz közel készíthessék fel a vizsgára, s ne kelljen nekik a különféle megbeszélésekre, előadásokra szegedre utazniuk. a mintegy hatszáz levelező hallgató részére körülbelül két hetenként tartanak foglalkozásokat békés és bács megye székhelyein. bírók, ügyészek és a szegedi egyetem jogi karának oktatói vezetik a konzultációkat. a foglalkozásokon magnetofonon közvetítik a szegedi professzorok több előadását is./mt1/

8.40/e

- 5 -

le

bb. 8. muzeumba kerülnek az évszázados gyékényszövő szerszámok, az ősi halász eszközök, a régészeti és néprajzi tárgyak tápén

vid/fm/n/rj fm

1962. október 24.

Csongrád megye egyik legrégebbi települése tápé, ahol most a pedagógusok a honismereti szakköri foglalkozásokra járó gyerekekkel együtt megkezdtek a régi használati eszközök, néprajzi és régészeti tárgyak összegyűjtését, már egész szobát megtöltöttek a különféle tárgyak, amelyek a padlások zugaiból, a szekrényekből kerültek elő.

A dédanyák által viselt sok régi himzett bluzt, csipkés ruhát, mintegy harminc diszes tápéi fejkendő adott át a lakosság a gyűjtőknek. évszázados gyékényfeldolgozó szerszámokat, régi szövőszéket, ősi halászszerszámokat is őriznek már a honismereti szakkör helyiségében, amelyet falumuzeummá kívánnak bővíteni. Itt állítják majd ki azokat a régészeti leleteket, ezer éves cserépedé-nyeket, régi fegyvereket is, amelyeket a tizsa-maros torkolatánál találtak meg a régészkedéssel is foglalkozó pedagógusok és ut-
törők. /mti/

bb. 13. csattognak a köpüfák a baranyai gesztenye-erdőkben - másfél-két mázsa termés a 300-400 éves zengővárkonyi fákon

vid/j/rj ká

1962. október 24.

A baranyai szelidgesztenye-erdők a köpüfák csattogásától hangosak ezekben a napokban. Köpünek ezen a vidéken a gesztenye rozsdavörös burkát nevezik, amelyet fakalapáccsal vernek le a földre hullott gyümölcsökről. Ezek a fakalapácsok a köpüfák, a napsütötte mecseki lankákon 13 000 szelidgesztenye-fa hozza termést, ennek nagyobb része a zengő környékén - zengővárkonyban és pécsváradon. kedves, hangulatos munka a gesztenyeszüret. a férfiak hosszú póznákkal verik le a fákról az érett gesztenyét, az asszonyok pedig a köpüfákkal kibontják burkából a nagyszemű gyümölcsöt. a fák között háromlábu serpenyők alatt ég a tűz, ezen sűtik a gesztenyét. évszázadok óta így történik itt a gesztenyeszüret, azzal a különbséggel, hogy most már a szövetkezetek gazdák a közös termést gyűjtik be. a zengővárkonyi zengőfalja tsz-ben, ahol 80 holdon állnak a hatalmas fák - ez a legrégebbi és legnagyobb baranyai gesztenyeerdő - három szedőbrigád dolgozik, minden 30 kilogramm leszedett gesztenyéért egy munkaegységet kapnak és prémiumként 3 kilót a termésemből, amit esténként mindjárt ki is mérnek, a termelészövetkezet mintegy 3 vagonnyi szelidgesztenyét szállít a mostani őszi pécsre és komlóra. az idén jó a gyümölcs minősége: nagyszeműek a gesztenyék és nem fégesek. zengővárkony felett, az ugynevezett ősgesztényésben, több a 300-400 éves fa. a nép hite szerint ezeket a fákat még a törökök ültették el a zengő déli lejtőjén. egy-egy ilyen öreg fa másfél-két mázsa termést adott az idén. /mti/

--

-6-

9.16/ szb.

bb 15. erősödnek az üzemi törzsgárdák, csökken a munkaerőhullámlás a budapesti üzemekben - melyek a munkahely elhagyásának leggyakoribb okai?

1 zs/tm-lm sr

1962. október 24.

A fővárosi tanács szakemberei számos budapesti üzemenél, vállalatnál tanulmányozták a munkaerőhelyzet alakulását és a munkásvándorlás okait. megállapították, hogy ez év első felében szinte minden iparágban örvendetesen csökkent a munkaerőhullámlás, s a legtöbb budapesti gyárban megerősödtek, számbelileg is gyarapodtak a törzsgárdák. erről tanuskodik, hogy a kohó-és gépipar, a nehézipar, az élelmiszeripar és a könnyűipar vizsgált vállalatainál negyedév alatt is észrevehetően kevesebb volt a kilépés, a munkahely indokolt, vagy indokolatlan elhagyása.

A munkaerővándorlás okait vizsgálva a szakemberek megállapították, hogy leggyakrabban szakmai okok játszanak szerepet a kilépésben: az új munkahelyet keresők szakmát akarnak tanulni, esetleg szakképzettségüknek megfelelő munkakörben kívánnak elhelyezkedni, vagy adott munkahelyükön kevés lehetőséget látnak fejlődésükre. bérezési problémák, besorolási hibák, anyagiány, munkaterület hiánya, stb. miatt a kilépetteknek csak körülbelül 18-20 százaléka hagyta el munkahelyét. viszonylag alacsony az egészségi okokból és a szociális körülmények miatt távozó aránya - viszont az állást változtatóknak csaknem egyharmada azért kéri ki munkakönyvét, mert munkahelye távolosik otthonától, s naponta sok időt kell utaztatással eltöltenie.

A munkaerő-helyzet vizsgálatának másik figyelemre méltó tanulsága, hogy az üzemről-üzemre vándorlók között legnagyobb számban a 21-25 éves fiatalok vannak. közülük sokan szakmunkás képesítéssel is rendelkeznek - de mivel munkahelyükön nem találják meg helyüket, esetleg csalódtak várakozásaikban, meggondolatlanul, fontolgatás nélkül elhagyják társaikat, sőt nem ritkán szakmájukat is. a vizsgálat alkalmával mintegy ezer munkahelyéről kilépett dolgozót kérdeztek meg arról: foglalkoztak-e problémáikkal, esetleges panaszukkal a vállalati társadalmi szervek, próbálták-e megakadályozni az elhamarkodott kilépést. a válaszokból kiderült, hogy a vándorlóknak mindössze 23-24 százalékát igyekeztek visszatartani a munkahely-cserétől - többségük tehát nem kapott segítséget ahhoz, hogy beilleszkedjen az üzemi kollektívába, gyökeret eresszen első vagy második munkahelyén.

- tovább csökkenthető a munkaerővándorlás azzal is - összegezték tapasztalataikat az illetékesek - ha minden vállalatnál folyamatosan vizsgálják, elemzik a fluktuáció okait, s ha a kilépési panaszokkal foglalkozó egyeztető bizottsági tárgyalásokon a vállalat és a szakszervezet képviselői nemcsak meghallgatják, de orvosolják is a jogos sérelmeket. /mti/

--

-7-

9.23/ szb

le

bb 14. palántanevelő üzemek épülnek szabolcsban

vid j-lm ká

1962. október 24.

szabolcs-szatmár megye termelőszövetkezeteiben, hogy enyhítsenek a minden évben jelentkező palántahiányon, többmillió forintos beruházással palántanevelő üzemeket építtet a mezőgazdasági termékekt értékesítő megyei központ.

a legnagyobb palántanevelőt a nyiregyházi új gyümölcs-kombinát szomszédságában építik fel. innen már a tavasszal mintegy 20 millió palántát szállíthatnak el a nyiregyházi és a nyírségi tanyavilág termelőszövetkezetei. hasonló üzem készül a nagyhalászi petőfi, a nagyecsed-i rákóczi, a nyiregyházi ságvári és a tiszaberceli bessenyei györgy termelőszövetkezetben is. az új év tavaszán együttesen csaknem 300 millióval több konyhakerti palánta áll majd a termelők rendelkezésére, mint a korábbi években. /mti/

bb 16. nagyszabású régészeti ásatások

vid fm/n-lm fm

1962. október 24.

az egertől mintegy tíz kilométerre levő várhegyen, 669 méter tengerszint feletti magasságban az újabb kőkorszak, a korai vaskor és az árpád-kor település-maradványainak feltárását kezdte meg a magyar tudományos akadémia régészeti csoportja az egri természetbarátok segítségével. a bükk hegységnek ezen a magaslatán ma sűrű erdő borítja a három korszak jellegzetes emlékeit őrző területet. az újabb kőkorszakból származó használati eszközök fényt derítettek arra, hogy a várhegy ötezer évvel ezelőtt lakóterület volt és védelmi célokat is szolgált. a régészek ezt is megállapították, hogy a hegy tetején húzódó földsáncot a korai vaskorban építették. az ebből a korból fennmaradt edények, csontból faragott használati eszközök szintén lakott területről vallanak. megtalálták az árpád-korban épült vár mintegy két méter vastag falait is, amelyek a korai vaskori sáncra épültek. a vár közelében gazdasági épület alapjait fedezték fel, s környékén kovácsszerszámokat is találtak. a történészek feltételezik, hogy a várhegy védelmi funkcióit a település fokozatos megszűnésével vette át a később épült egri vár. /mti/

9.27/ szb

--

-8-

le

bb. 12. jobb munkakörülményeket teremtenek maguknak, korszerűsítik gépeiket a hps dolgozói

i sz/sze/e vg

1962. október 24.

a hazai pamutszövőgyár dolgozói a társadalmi tulajdon fokozott megóvásáért gépeik korszerűsítésére, jobb munkafeltételek megteremtésére törekcsenek a kongresszusi versenyben.

lakatosok, villanyszerelők, badogosok, házi-, illetve gyári szakmunkások a műszakiak irányításával hatékonyan dolgoztak a régi szárító-feszítő ráma megfiatalításán, s most, hogy befejezték munkájukat, az átalakított berendezés felér egy hatmillió forintos új géppel. eredetileg - külső vállalat számításai szerint - másfélmillió forint kellett volna a gép korszerűsítéséhez, de ennyivel nem rendelkeztek, a termelés növelése pedig sürgetett. emiatt a gép miatt maradtak el az első félévi termelési tervtől, pedig sokszor szombat éjszaka csináltak pótműszakot, hogy legalább néhány napig ne legyen fennakadás. a gyár dolgozói maguk láttak hozzá a husz méternél nagyobb gépkolosszus modernizálásához. hosszú alagútjában a ventilátorok számát megkétszerezték, s így az eddigi 15.000-20.000 méter helyett naponta 30.000 méter kelme haladhat át rajta. egy erősebb víztelenítő berendezéssel rövidesen további 20 százalékkal növelik a gép teljesítményét. az átalakítás - a korábban vélt másfélmillió forint helyett - mindössze 400.000 forintba került.

az első félévi elmaradását máris pótolta a hps, sőt az elmúlt kilenc hónap munkájának összesítése azt mutatta, hogy a tervezett 3.4 százalékhelyett 4.6 százalékkal növelték a termelést. a szövőde ez évben 161.000 méter kelmet gyártott tervén felül, csupán a kikészítő üzem nem tudott megbirkózni minden feladatával, a minőségi követelményekkel. ennek oka főként a gyártmányösszetétel megváltozásában rejlik. a nemeskikészítésű neva anyagokból a kereskedelem nagy mennyiségeket kért, a gyártás technológiáját most módosították és a textilipari minőségellenőrző intézet legutóbbi vizsgálatakor már azt állapította meg, hogy nincs kifogás a neva-kelme minősége ellen.

a hps-ben most három helyen is építkeznek, a szövőde mellé például 26 méter hosszú öltözőépületet emelnek, a varroda öltözőjét már birtokukba vették a dolgozók, akik maguk is résztvettek az építkezésben. a gyár zavartalan energiaellátása érdekében még egy transzformátorházat építenek, szintén társadalmi munkával. /mti/

9.32/ szb

--

-9-

le

bb 17. négyezren jelentkeztek veszprém megyében a nők akadémiajára

vid fm/n-lm fm

1962. október 24.

veszprém megyében az őszi oktatási idény megkezdése előtt a megyei nőtanács közvéleménykutatást rendezett arról, mi érdeklő leginkább a falusi és városi asszonyokat, az eredmény igen érdekes: az elmúlt években elsősorban a főző-, szabó-, varró- és kézimunka tanfolyamok iránt érdeklődtek, az idén pedig inkább ideológiai, művészettörténeti, irodalmi előadásokat kértek, még a falvakban is minimálisra csökkent a háztartási jellegű tanfolyamok száma, - s helyettük mezőgazdasági és gyermekvédelmi szakelőadásokat tartanak.

a véleménykutatások után állították össze a nők akadémiajának előadásorozatait, amelyekre négyezer asszony jelentkezett, - ezerrel több, mint az elmúlt évben./mti/

..-

bb 19. megkezdődött az alföldi folyók gátrendszerének felülvizsgálata - vizsgáznak a gátörök

vid te-lm ki

1962. október 24.

a tiszta, a kőrös, a hortobágy, a berettyó, a zagyva és a tarna mentén több mint 830 kilométer hosszúságú gátrendszer tartozik a közép-tiszai vízügyi igazgatósághoz. a tavaszi tiszai és kőrösi árvíz a nyári gátakat áttörve több helyen megrongálta a fővédvonalakat is. ezek rendb hozatala az ár elvonulása után azonnal megkezdődött. jelentősebb gátjavítási munkákat végeztek rákóczi falva, kunszentmárton és kőtelek határában, ahol az ugynevezett elhabosodást javították ki. az igazgatóság az idén a helyreállítási és felújítási munkákra 8,2 millió forintot költött. a fővédvonalakon a munkák befejeződtek és a hét elején megkezdődött a gátrendszerek őszi felülvizsgálata. a szakemberek eddigi tapasztalatai szerint a gátak állapota kielégítő. megsejlelték az árvízvédelmi felszerelések állapotát és azok tárolásának módszereit is. meglátogatták a gátörházakat és a helyszínen mintegy száz gátört vizsgáltattak elméletből és gyakorlatból./mti/

..-

9.38/ szb

-10-

bb 18. teljesítették kongresszusi versenyvállalásukat a május 1. ruhagyár szabásai - a szabászati hulladék csökkenésével 2.4 millió forintot takarítottak meg

1 sz/sze-lm vg

1962. október 24.

évente négyszázmillió forint értékű textiliát dolgoz fel a május 1. ruhagyár és szakemberein mulik, hogy a tömördek kelme kiszabása után mennyi apró darabka kerül hulladékba, ez év elején sokat vitáztak a gyár szakemberei; lehet-e megváltoztatni a konfekcióiparban régebben kialakított sablon szerinti matricás szabászati módszert, a szabászok a régi megszokott technológia szószólói voltak, a gyár vezetői pedig azt mondták, hogy ha nemcsupán a matricák felrajzolásával, hanem a különböző idomdarabok ügyes, ötletes elhelyezésével foglalkoznak a szabászok, jobban kamatoztathatják nagy szakmai tudásukat.

a vitának a kongresszusi verseny kibontakozása vetett véget. csakugy, mint a gyár többi részében, a szabászatban is újabb brigádok alakultak, hogy a szocialista címet elnyerjék és elhatározták, hogy mégis megpróbálkoznak az aprólékosabb, gondosabb munkát igénylő új szabászati eljárással. lakat kálmán főművezető, és szerencsi István brigádvezető példája nyomán már valamennyi szabász az új módszer követőjévé vált, még azok is, akik korábban a legjobban elleneztek. az eredmények ugyanis hamar jelentkeztek, s míg tavaly egész évben mindössze 170.000 forintot takarítottak meg a szabászok, a kongresszusi versenyben már 2.400.000 forint megtakarítására vállalkoztak. bár csupán néhány tized százalékkal csökken a szabászati hulladék, de valóban érvényesül a „sok kicsi sokra megy”, s máris teljesült a kongresszusi versenyvállalás, sőt kiegészítették felajánlásukat, s az év végéig összesen 3.6 millió forint megtakarítást akarnak elérni. a szabászok jó munkája a nyereségrészesedésnél két- és fél napi bérnek megfelelő összeget jelent a gyár dolgozóinak számára./mti/

..-

bb 23. kun hagyományok dévaványán

vid fm/,lm fm

1962. október 24.

dr. bereczki imre néprajzkutató érdekes kun hagyományokat gyűjtött össze dévaványán, számos régi irat és a szájhagyomány is alátámasztja, hogy az egykori sárréti falut kunok lakták a törökvilágban. a kutató több régi jellegzetes kun szokás maradványait fedezte fel. a lakodalmakban például még ma is ismert a „kun-zug”, a kunkapitánynak, - a lagzi afféle szellemi vezérének - „reprezentatív” helye a szoba egyik sarkában. ott volt a lakodalmi kalács és a bor, amellyel a kunkapitány a néspet kínálhatta, s onnan irányította a szórakoztatta a vendégsereget./mti/

..-

9.44/- szb

-11-

bb. 11. szovjet és magyar tudományos kutatók nagyjelentőségű tanácskozása tbilisziben

i szf/gk/e vg

1962. október 24.

hazaérkezett a szovjetunióból az a tudósokból, ipari és külkereskedelmi szakemberekből álló magyar küldöttség, amely szovjet tudományos körök meghívására október elején tbilisziben előadás-sorozaton és többnapos tanácskozáson vett részt, a reanal finomvegyszergyárban előállított magyar biokémiai vegyszerek ismertetése céljából. a vegyszerek közül körülbelül négyszázat kiállításon is bemutatottak.

amint a hazatért küldöttség tagjai elmondották, az előadásokat és a kiállítást a nagy számban összegyűlt szovjet orvostudósok, biokémikusok - 79 intézet, illetve laboratórium kutatói - rendkívül nagy érdeklődéssel fogadták. a biokémiai vegyszereket ugyanis, amelyeket a budapesti reanal-gyár állít elő, a szovjetunió biokémiai kutató intézetei, orvostudományi laboratóriumai igen nagy mennyiségben használják kísérleteikhez. a felhasználás bevált területeit, módjait tankó béla egyetemi tanár, a debreceni orvostudományi egyetem biokémiai intézetének igazgatója és dévényi tabor, a magyar tudományos akadémia biokémiai intézetének tudományos főmunkatársa ismertette részletesen, bihari istván, a reanal főmérnöke pedig a gyár terveiről, a vegyszerek választékának bővítéséről tájékoztatta a hallgatóságot. lifovszkaja, a szovjetunió tudományos akadémia biokémiai intézetének osztályvezetője arról számolt be, hogyan és milyen célra alkalmazzák máris a szovjet kutatók a magyar biokémiai vegyszereket.

az előadásokat háromnapos tanácskozás követte. a felszólalók elismerésüket fejezték ki a magyar vegyiparnak és a reanal-gyárnak a biokémiai vegyszer-előállítás kifejlesztéséért. többben konkrét javaslatokat tettek: milyen irányban fejlesszék tovább a gyártást, hogy a szovjet tudósok is minél nagyobb segítséget kapjanak fehérje- és nukleinsav-kutatásaikhoz. a világ orvoskutatói, biokémikusai a fehérje- és nukleinsav-kutatások eredményétől várják ugyanis az „élet titkának” megfejtését és számos, ma még gyógyíthatatlan betegség megszüntetését. az 1962. évi orvosi nobel-díjat éppen a napokban két angol és egy amerikai tudós nukleinsav-kutatásaiért kapta. ezért van rendkívül nagy jelentősége azoknak a kísérleteknek, amelyeknek egyik segédeszközeként használják a magyar biokémiai vegyszereket a szovjet tudósok, akik ugyancsak szép eredményeket értek már el ezen a kutatási területen.

a tbiliszi tanácskozáson elhangzott javaslatokat jegyzőkönyvbe foglalták és a kgst vegyipari állandó bizottsága elé terjesztik, hogy a tagállamok szélesebb körben használhassák a magyar vegyszereket és előmozdithassák gyártásukat. /mti/

--

9.50/ szb

-12-

Je

bb 20. két év alatt több mint ezer automatikát, műszert szerelnek fel - a kgst segítségével a lenin kohászati műveknek

vid te-lm ki

1962. október 24.

a lenin kohászati művekben az utóbbi pár évben számos termelőberendezés munkáját korszerűsítették automatikák, különböző mérőkészülékek felszerelésével, illetve üzembehelyezésével. a durvahengermű mélykemencéinél például a tüzelést ma már automatikusan szabályozzák, ami a gazdasági előnyökön kívül sok dolgozónak könnyítette meg a munkáját. a martin kemencéknél is automata készülékekkel szabályozzák többek között a gáz- és a levegő helyes arányát, valamint a hőmérsékletet.

a gyár berendezéseinek nagyobbarányú automatizálására vonatkozó fejlesztési tervet már korábban elkészítették, de - beszerzési nehézségek miatt - eddig annak megvalósítására nem kerülhetett sor. a diósgyőri gyár automatizálási terveivel, gondjaival foglalkozott a kgst illetékes tagozata is, s ez eredményre vezetett. a szovjet ipar ugyanis vállalta, hogy a szükséges hőtechnikai automatikákat, szabályozó, mérőkészülékeket le szállítja. ezzel lehetővé válik, hogy két éven belül - a terveknek megfelelően - több mint ezer önműködő készülékkel, műszerrel láthassák el a gyár legfontosabb berendezéseit. automatikusan szabályozhatják például az acéltelvasztás folyamatait, az öntecsek megfelelő hőfokon tartását, stb. az automatizálással, illetve műszerezettséggel - nyers számítás szerint is - mintegy öt-tíz százalékkal csökkenthető majd az energiefelhasználás, jelentősen növelhető a termelés, s mindezen felül több mint háromszáz dolgozónak lesz könnyebb a munkája. a nagyjelentőségű munkát a jövő évben kezdi meg és a tervek szerint két év alatt befejezik. /mti/

--

bb 24. tizenkét év alatt megkétszereződött a körzeti orvosok száma nógrádban

vid fm/n-lm fm

1962. október 24.

nógrád megyében figyelemreméltó a körzeti orvosok számának növekedése. tizenkét évvel ezelőtt, 1950-ban harmincnégy körzeti orvos igyekezett megoldani a megye csaknem százötven helységében a bányász, a gyárimunkás és a parasztszaládok egészségügyi ellátását. majdnem ötezer ember jutott akkor egy körzeti orvosra. most hetvennégy körzeti orvos dolgozik már a palócföld falvaiban, 3200-ra csökkent az egy orvosra jutó lakosok száma. a legutóbbi három évben csaknem teljesen megoldották a bányászok és a gyárimunkások üzemorvosi ellátását is. /mti/

--

9.58/ szb

-13-

Je

bb. 10. az élő és a szervetlen anyagra egyaránt közvetlen hatása van a naptevékenységnek - a csigák 24 órával hamarabb érzik meg a napfoltot, vagy a napkitörést, mint amikor láthatóvá válik

1/tz/rj vg

1962. október 24.

giorgio piccardi olasz professzor, a firenzei egyetem kémiai-fizikai tanszékének tanára a napokban budapesten azokról a valóban világméretű kutatásairól tartott előadást, amelyekkel a földön kívüli folyamatok hatásait keresi a földi jelenségekre, több mint tíz év alatt, részint olaszországban személyesen, részint a világ legkülönbözőbb részein - Európában, Afrikában, Madagaszkáron, Japánban, az Indiai Óceán szigetvilágában, Amerikában és az Antarktison - különböző tudományos intézetek segítségével több mint háromszázezer kísérletet végzett. először nap mint nap ugyanabban az órában és ugyanazzal a módszerrel bizonyos szervetlen kolloid anyag a bismuthoxichlorid ülepedését vizsgálták, az óriási adat-tömeg vitathatatlanul bebizonyította, hogy a naptevékenység erősödésének hatására ez az ülepedés mérhetően meggyorsul. a nappal lejátszódó folyamatoknak tehát közvetlen befolyásuk van a szervetlen anyagra.

a meglepő megállapítás után most már az élő szervezeteket felépítő szerves kolloid anyagokat vették vizsgálat alá, hónapokon át tanulmányozták például a vérmintákban a vörsejtsüllyedést és bebizonyosodott, hogy a naptevékenység fokozódására az élő szervezetnek ez a működése is meggyorsul.

körülbelül vele egyidejűleg hasonló eredményekre jutottak más kutatók is. a szovjetunió haematológiai társasága például a fehérvérűség tanulmányozása közben 200 000 egészséges ember sorozatosan megismételt vizsgálataiból állapította meg, hogy a fehérvörsejtek elszaporodása is szorosan összefügg a naptevékenység erősödésével, illetve gyengülésével. amerikában viszont a csigák anyagcserefolyamatainak vizsgálatából derült ki, hogy ezeknek az állatoknak a szervezete is törvényszerűen reagál a nap különböző megnyilatkozásaira, mégpedig már 24 órával hamarabb, mint amikor a folt, vagy a kitörés a nap felületén láthatóvá válik. az amerikai kutatók ki is kérték piccardi professzor véleményét ennek a jelenségnek a hátteréről, és jelenleg a professzor elektronikus számítógépek segítségével keresi a választ a kérdésre, megnyugtató eredményre azonban még nem sikerült jutnia./mti/

..

10.05/ szb

-14-

bb 21. „minden porta vegyen részt a szerződéses hizlalásban, - az év végéig még 10.000 hizott sertést értékesítenek a háztáji gazdaságok szolnok megyében

vid j-lm ká

1962. október 24.

a rendkívül aszályos időjárás és a gyengébb takarmány-termes ellenére az idén is eredményesek voltak a sertéshizlalási akciók a szolnok megyei háztáji gazdaságokban. a termelőszövetkezeti gazdák, élve a kormány által biztosított kedvezményekkel, október közepéig 32.000 hizott sertést adtak át az állatforgalmi vállalat felvásárlóinak. a szerződéses hizlalás számos előnyt nyújt a háztáji gazdaságoknak, minden leszerződött sertés után másfél mázsa abraktakarmányt adnak kedvezményesen, azon túl 400 forint hizlalási előleget folyósítanak, együttesen mintegy 500 vagon abraktakarmányt és csaknem négy és félmillió forint készpénzt fizettek ki hizlalási előleg címén a megyében. a hizlalási akció különösen jó eredménnyel járt kunmadarason. a „minden porta vegyen részt a szerződéses hizlalásban, megalom keretében eddig 1240 hizót értékesítettek a háztájból, a törökszentmiklósi szövetkezeti gazdák 2300 sertésre szerződtek, a kisujszállásiak 2000 sertés szerződéses értékesítésével növelték bevételüket. a háztáji sertéshizlalási akció még nem zárult le: az év végéig további 10.000 sertést értékesítenek a szövetkezeti tagok a háztáji gazdaságokból./mti/

bb 22. a baranyai földművesszövetkezetek félmillió forintos „ajándéka, a falusi dolgozóknak

vid j-lm ká

1962. október 24.

a baranyai falvak lakói félmillió forintos „ajándékot, kaptak a földművesszövetkezetektől. ennyit takarítottak meg ugyanis egy év alatt azóta, hogy a földművesszövetkezetek bevezették az ipari szolgáltatást a megyében. az úttörő kezdeményezés lényege: a földművesszövetkezetek hetenként átveszik a lakosságtól a meghibásodott holmikat, beszállítják azokat a legközelebbi ktsz-be, majd megjavítva szolgáltatják vissza a tulajdonosaiknak. ilymódon sok ide-odautazgatástól, költségtől és veszélstől kímélik meg a mezei munkákkal amugy is elfoglalt parasztembereket. jelenleg mintegy 250 községben működik már a földművesszövetkezetek ipari szolgáltatása.

a szolgáltatások körét most tovább bővítik. eddig ugyanis csak cipők, háztartási gépek és elektromos berendezések javíttatását bonyolították le a földművesszövetkezetek. a közelmúltban bevezették a fényképész és a fodrász szolgáltatást, sőt kísérletképpen szászváron, sellyén és vajszlón a patyolat-szolgáltatást is. most veszik be a földművesszövetkezetek a szolgáltatások körébe az építőipari tevékenységet /tatarozás, szobafestés/, a szakszerelést /villany-, víz- és gázszerelés/, valamint a köszörlést./mti/

10.13/ szb

-15-

bb 25. elsősorban a termelékenység növelését segítette a kongresszusi verseny a sotex-ben

vid te-lm ki

1962. október 24.

a pártkongresszusi munkaverseny átsegítette a nehézségeken a soproni posztó- és szövetyárat. hosszú idő után az elmúlt negyedévben először teljesítették túl termelékenységi tervüket. ezt az eredményt a verseny során a brigádmozgalom fejlődése és a különféle munkaszervezési intézkedési tettek lehetővé tették. a gyárban most már 31 brigád versenyez a szocialista címért. gépesítették a belső anyagmozgatást, a kikészítőben hidraulikus emelőtargoncával viszik az eddig kézzel emelgetett nehéz végeket egyik munkahelyről a másikra. a lakástextil konfekció részlegben technológiai sorrendbe állították a munkafolyamatokat és ezzel 60-70 százalékkal rövidítették meg az anyag útját. a szövőgépek fordulatszámának gyorsításával is növelték a termelés gazdaságosságát. a butorszövet gyártásnál megoldották, hogy a nagy keresletnek megfelelően nem apinglé szövőgépeken is készíthessenek epinglészerű szöveteket. gondoskodtak a dolgozók munkakörülményeinek javításáról is. elkészült a 700 személyes korszerű öltöző és folyamatban van a műhelycsarnokok világításának felújítása. /mti/

bb 26. fejlett a technológiai módszerek alkalmazásával javult az anyagfelhasználás a dunai vasmű acélöntödéjében

vid tea/ lm ki

1962. október 24.

a dunai vasmű acélöntödéjében nemrégiben alakult meg a 26 tagú petőfi brigád azzal a céllal, hogy azonos mennyiségű folyékony acélból az eddiginél 5-10 százalékkal több öntvényt készítsenek. az öntöde műszaki vezetői fejlett technológiai módszerek bevezetésével segítik a brigád munkáját. az öntödeben ugyanis hetek óta a régebben bevált, de közben elhanyagolt atmoszférikus nyomófejes felöntési módszerrel készítik az öntvények tulnyomó részét. ennek a módszernek az alkalmazása az eddiginél több gondosságot igényel az öntőktől. a fáradság azonban kifizetődik, mert egyrészt javult az öntvények minősége, másrészt már eddig is 5-6 százalékkal több öntvény készül azonos mennyiségű acélból. a másik, mostanában bevezetett módszer a választómagos öntés is elsősorban az anyagtakarékosságot segíti. ennél a módszerrel ugyanis az öntvény felesleges felső része kalapáccsal letörhető, s így megtakarítják a vágáshoz eddig használt oxigént.

az acélöntöde műszaki vezetői biznak abban, hogy a két fejlett módszerrel a jelenlegi 64 százalékos, egyébként jónak mondható öntödei kihozatalt tartósan 70 százalék fölé növelik. /mti/

10.27/ szb

-16-

bb. 27. az alföld legkorszerűbb halastó-rendszere épül Bánhalmán

vid/j/e ká

1962. október 24.

a középtiszai állami gazdaság bánhalmai Üzemegységében épül az alföld legkorszerűbb nagyüzemi halastava, a sóskuti tórendszer. a 730 holdon fekvő vízgyűjtő területen a tavak legyező alakban fogják körül a telelőket. a halakat az úgynevezett külső halágyakban halásszák le. a halágyak érdekessége, hogy árkaikat a nyáron a tavak vízmagasságáig töltik majd fel és mind központi hajózó csatornát üzemeltetik. a tórendszert úgy építik meg, hogy hajózható zsillipen át mind egyik víztároló megközelíthető legyen. a halak takarmányát ugyanis külön erre a célra konstruált etetőhajóval szállítják majd ki. a hajón a 34 rekesz mindegyikében egy mázsa takarmány fér el, s a rekeszeket egy emelőkar segítségével ürítik ki. az új, korszerű nagylüzemi tórendszer előreláthatólag jövőre készül el, és évente 50 vagon áruhalat ad majd a népgazdaságnak. /mti/

bb. 29. vidám életképek az 1700-as évekből - a nagykunság legnagyobb szüreti karneváljára készül a karcagi Lenin tiszteletére

vid/fm/n/e fm

1962. október 24.

a karcagi nagykun muzeumban őrzött régi feljegyzések, irodalmi emlékek szerint a kunság „fővárosában” évszázados multja van a hagyományos őszi szüreti játékoknak. az őszi népszokásokat most felelevenítik a város legnagyobb közös gazdasága, a Lenin tiszteletére. a tisztelet-szervezőnek, honismereti szakkörének vezetői - Szűcs Sándor muzeumi igazgató segítségével - áttanulmányozták a régi szokásokra vonatkozó dokumentumokat és azok alapján rendezik meg október 28-án a nagy szüreti karnevált. erre az alkalomra százötvenkét fiatal leány ölt színpompás jelmezt. megjelennek majd a népes karneváli seregben a „hegyi seregok”, a csészlegények, a lovasok, a karnevál-fejedelem, a bíró, a puttonyosok és a szüreti játék számos más szereplője. a fiatalok másfél évszázaddal ezelőtti vidám életképeket elevenítenek fel. a bállal záruló nagyszabású karneválról emlékalbumot készít a fotósakkör. /mti/

10.32/ szb

-17-

le

bb, 32. a matyó háziipar az idén már hatmillió forint értékű
hímzést készített külföldi megrendelésre

vid/ta/rj ki

1962. október 24.

a mezőkövesdi matyó háziipari szövetkezet az idén már hat-
millió forint értékű hímzést készített külföldre. több mint 16
országban ismerik már a hímzőasszonyok régi, szűcsös mintáit. a
matyó mintákkal hímzett 50 000 bluzon kívül a szűcsös virágok-
kal díszített matyó sziv a legkelendőbb kiviteli cikk, amelyből
már harmincezret szállítottak el. a matyó hímzések közül a bluzok
elsősorban a szovjetunióban arattak nagy sikert, de készítenek
francia, svájci, német és amerikai megrendelésre is.

nagy sikere van külföldön a többi népművészeti készítménynek
is, többek között a hímzett terítőknak, párnáknak, falvédőknek. az
idén kezdték meg a hagyományos matyó mintákkal hímzett divattáskák
készítését, amelyek iránt szintén nagy a kereslet külföldön.

a hagyományos mintákon és anyagokon kívül a mai kor ízlésé-
nek megfelelő új formákkal és anyagokkal gazdagodott a matyó házi-
ipar. a népművészet mesterei által tervezett új formák nyomán az
idén csaknem 200 új mintát alakítottak ki és hímzték a matyó asz-
szonyok. az egykor kizárólagosan használt selyem anyagon kívül
ma már filcre is hímznek szürmintákat, de felhasználják a vásznat
és más anyagokat is. így a matyó hímzés már nemcsak dísz, hanem
mosható, mindennapi használati tárgy is a lakásnak. különösen te-
ritőkészleteknél alkalmazzák az új anyagokat és mintákat.

a matyó háziipari szövetkezet már készíti a jövő évi minta-
kollekciót is. a matyó mintákkal hímzett bluz készítésénél jövő-
re két új mintát, és pedig a tardi keresztzemes kivarrást, vala-
mint az ugynevezett borsókás hímzést is felhasználják. az utóbbinál
a bluz anyagának szálait a hímzés helyén kihuzzák, s gyöngyfonállal
varrják be a mintát./mti/

10.38/ szb

--
-18-

bb 28. hatékonyabb, színvonalasabb segítséget kapnak a termelő-
szövetkezetek a tanácsoktól - egyetemet, főiskolát végzett szak-
emberekkel erősödött a járási tanácsok mezőgazdasági apparátusa

i le-lm ká

1962. október 24.

a minisztertanács legutóbbi ülésén foglalkozott a járási
tanácsok mezőgazdasági szerveinek megerősítéséről hozott határozat
végrehajtásának tapasztalataival. a határozat jelentőségéről és
megvalósításának helyzetéről az mti munkatársa az alábbi tájékoz-
tatást kapta a földművelésügyi minisztérium titkárságán:

a termelőszövetkezetek gazdálkodásának operatív irányi-
tására, segítésére és ellenőrzésére a járási tanácsok és mező-
gazdasági szerveik a legalkalmasabbak, mert áttekintésük van egy
nagyobb területről, s mégis elég közel vannak a szövetkezetekhez.
a járási tanácsok mezőgazdasági apparátusa azonban, létszámát,
szervezetét, szakmai felkészültségét és technikai ellátottságát
tekintve, nem felelt meg a szocialista átszervezés utáni, meg-
változott és megnövekedett követelményekkel. jellemző erre,
hogy 1956 és 1961 között, amikor a termelőszövetkezetek területe
három és félszeresére nőtt, a járási tanácsok mezőgazdasági ügy-
intézőinek száma 30 százalékkal csökkent, az osztályok gépkocsival
általában nem és egyes helyeken még adminisztrátorral sem ren-
delkeztek, szervezetük pedig a mostanitól egészen eltérő helyzet-
ben, 1957 elején alakult ki.

a határozat értelmében a járási mezőgazdasági osztályok
most három részlegre: termelészervezési, terv- és pénzügyi
valamint igazgatási csoportra tagozódnak. az átszervezés egyik
alapelve volt, hogy a termelészervezési csoport legyen a leg-
erősebb, s általában ne foglalkozzák igazgatási és adminisztrá-
tív munkával, hanem közvetlenül, szakmailag segítse a szövetke-
zeti gazdálkodást. az egyes csoportokon belüli munkaköröket a
földművelésügyi minisztérium irányelvei alapján, az egyes járá-
sok termelési irányának, helyi szükségleteinek messzemenő
figyelembevételével alakították ki. a földművelésügyi minisztérium
most kiadta a tanácsai mezőgazdasági szakigazgatási szerveknek,
közöttük a járási mezőgazdasági osztályoknak a jelenlegi hely-
zetből adódó feladatait tartalmazó szervezeti és működési szabály-
zatot is.

az apparátus számszerű megerősítésére a határozat 497
új ügyintéző státuszt engedélyezett, s így az ügyintézők száma
körülbelül 30 százalékkal nő. jelentősen növekedett az adminisztrá-
torok száma, s valamennyi járási mezőgazdasági osztályt ellátták
gépkocsival.

/folyt. köv.

10.46/ szb

-19-

bb 28. / hatékonyabb... folyt./-lm

a létszám-emelésnél is lényegesebb azonban a szakmai színvonal javulása. az új ügyintézői státuszoknak eddig csaknem 90 százalékát töltötték be, - hétharmadrészt egyetemi vagy főiskolai végzettségű szakemberekkel, a többieknek technikai érettségijük vagy mérlegképes könyvelői vizsgájuk van, a határozat szerint lehetőség van arra is, hogy 248 régebbi státuszban képzettebb, hozzáértőbb szakemberrel cseréljék ki a feladataik ellátására nem alkalmas eddigi ügyintézőket. ezeket a szakember-cseréket eddig háromnegyed-részben hajtották végre. így az elmúlt évihez képest körülbelül 50-60 százalékkal nőtt a járási mezőgazdasági apparátus egyetemi, főiskolai végzettségű dolgozóinak száma, a termelészövetkezeti nagyüzemek kialakításának, korszerű gazdálkodásának irányítása, segítése azonban igen nehéz, bonyolult feladat. helyes megoldásához nem elegendő csak a szakmai képzettség: nagy gyakorlat, sok tapasztalat is kell hozzá. a megerősítés során zömében olyan szakemberek kerültek a járási tanácsokhoz, akik mindezzel rendelkeznek: negyedrészüik állami gazdaságban, husz százalékuk gépállomáson és termelészövetkezetben dolgozott eddig, a többi pedig mezőgazdasági vállalatoknál és az államapparátus különböző posztjain. a határozat biztosította, hogy ezek a szakemberek a tanácsnál is legalább annyi fizetést kapjanak, mint legutóbbi munkahelyükön.

a termelés mennyiségi adataival természetesen még nem lehet átfogóan értékelni a csak néhány hónappal ezelőtt kezdődött megerősítés eredményeit, néhány kedvező tapasztalat azonban máris levonható. az egyik legfontosabb, hogy megnövekedett a járási tanácsok tekintélye. a termelészövetkezetek nagyobb bizalommal fordulnak hozzájuk, szívesebben fogadják tanácsaikat, hiszen ezeket most már olyan szakemberektől kapják, akik maguk is sokáig dolgoztak mezőgazdasági nagyüzemekben. a megerősödött mezőgazdasági osztályok új módszereket is alkalmaznak a szövetkezetek gazdálkodásának segítésére. fokozatosan megszüntetik a felületes, „futó”, látogatásokat, ehelyett bevezetik a komplex vizsgálatokat. több szakember néhány napon át tanulmányozza a szövetkezet minden termelési ágát, s konkrét javaslatokat tesz azokra az átfogó intézkedésekre, amelyek nyomán a közös gazdaság jobban kihasználhatja lehetőségeit, növelheti termelését és jövedelmét./mti/

..-

10.53/ szb

-20-

bb 30. ezerkötetes fiókkönyvtárak szolnok munkáskerületeiben

vid fm/n-lm fm

1962. október 24.

szolnok munkáslakta kerületeiben mind több létesítmény nyújt lehetőséget a lakosságnak kulturált szórakozásra a művelődésre. a város központjától távolabb eső négy kerületben ezer-ezer kötetes fiókkönyvtárak működnek. közülük legkorszerűbb a kertvárosi, amelyet az idén szabadpolcos rendszerűvé alakítanak át. a másik három könyvtárat a kerületek iskoláiban helyezték el. a tiszaparti városban még ebben az évben újabb két fiókkönyvtár nyílik./mo1/

..-

bb 31. fél évvel megrövidítik az építési határidőt - egy ember irányítja majd az alsószolcai betongyár automata gépsorát

vid te-lm ki

1962. október 24.

a borsod megyei alsószolca község határában, közvetlenül a földtakaró alatt, 20-30 méter vastag, egybefüggő kavicsréteget találtak. a kiváló minőségű kavics gazdaságos felhasználására, 187 millió forintos költséggel, korszerű épületelemgyárat építenek. az üzemben évente 400.000 négyzetméter előrefeszített fűdémpanelt, 800.000 méter fűdémgerendát és annyi vasuti aljat készítenek majd, amennyi 390 kilométer hosszú vasuti pálya felépítéséhez elegendő. az új gyárban egymásba kapcsolódó üzemeket osztályozóműt, betongyárat, gyártási csarnokot és szabadtéri tárolót alakítanak ki. így a bányából kitermelt kavics az üzemsor végén mint kész építőelem kerül a tárolóba. a gyárat korszerű gépi berendezésekkel szerelik fel. a 14 létesítményből álló osztályozóműben például több mint másfél kilométer hosszú szállítószalagot helyeznek el. ezen a bányából kikerülő kavics emberi kéz érintése nélkül jut el a feldolgozóüzemhez. a 34 méter magas betongyárban a német demokratikus köztársaságból vásárolt legújabb típusú, lyukkártya vezérléssel működő automata gépsort szerelnek fel. ezt a hatalmas berendezést - amely a kívánt minőségnek megfelelően önműködően készíti a betonanyagot - egyetlen ember gombnyomással irányítja majd.

a gyár építését 1961 tavaszán kezdték meg. eddig átadták a kétemelet magas irodaházat, építészetileg elkészült a 34 méter magas betongyár, a kazánház, a szabadtéri tároló és befejezéshez közeledik a gyártócsarnok építése. így több létesítményben az ém 1-es számú gépszerelemző vállalat dolgozói hozzáfoghattak a berendezések elhelyezéséhez. a 22-es építőipari vállalat dolgozói és a gépszerelemzők most közös vállalatot tettek. elhatározták, hogy a munkákat meggyorsítják és az épületelemgyárat fél évvel a határidő előtt, már 1963. decemberében átadják üzemelésre./mti/

..-

11.08/ szb

-21-

bb 33. hazaérkezett az ndk-ban járt népfrent küldöttség

k di/te-lm bs

1962. október 24.

Kedden a késő esti órákban hazaérkezett a német demokratikus köztársaságban járt népront küldöttség, amely szatmári nagy imrének, a hazafias népfrent országos tanácsa titkárának vezetésével a demokratikus németország nemzeti frontjának tevékenységét tanulmányozta. a delegációt a hazafias népfrent és a külügyminisztérium több vezető munkatársa fogadta. ott volt a pályaudvaron a német demokratikus köztársaság budapesti nagykövetségének képviselője is./mti/

--

bb 34. együttes ülés tartott az országgyűlés jogi és igazságügyi, valamint államigazgatási bizottsága

t bc/tm szb

1962. okt-ber 24.

az országgyűlés jogi és igazságügyi, valamint államigazgatási bizottsága dr. pongrácz kálmán elnöklésével szerdán együttes ülést tartott, amelyen a tanácstagok választásával összefüggő egyes rendelkezésekről szóló törvényjavaslatot tárgyalta.

résztvett az ülésen dr. beresztóczy miklós, az országgyűlés alelnöke is.

a törvényjavaslatról dr. nezával ferenc igazságügyminiszter tájékoztatta a bizottságok tagjait. oláh györgy, részegi ferenc és tatár-kiss lajos képviselők felszólalása után az ülés a törvényjavaslatot elfogadta és az országgyűlésnek elfogadásra ajánlja.

dr. szénási géza, a magyar népköztársaság legfőbb ügyésze időszakos tájékoztatót tartott az ügyészi munkáról, majd dr. kovács tiber, a minisztertanács tanácsszervek osztályának helyettes vezetője az államigazgatási bizottság legutóbbi ülésén elhangzott észrevételekre, javaslatokra válaszolt. /mti/

--

le

11.59/ szb

-22-

bb 36. időjárásjelentés

tm-lm

1962. október 24.

a meteorológiai intézet jelenti október 24-én, szerdán 13 órakor

többhelyen köd

franciaország nyugati partjaitól a fekete tengerig igen magas a légnyomás, e nagy kiterjedésű területen csapadékmentes az időjárás, de többfelé ködös. a csapadékot hozó mérsékelt égövi ciklonok észak-európa felett vonulnak el. hazánkban tegnap jobbra derült, reggel és délelőtt helyenként párács, ködös idő uralkodott. csak a dunántul délnyugati felén volt felhős az idő. csapadékot sehonnán sem jelentettek. a nap a dunántul délnyugati felén csak 0-6, máshol azonban 7-9 óra hosszágig sütött. a hőmérséklet napközben 13-17 fokig emelkedett, ma hajnalban a dunántul délnyugati felén 0, plusz 6, máshol 0, minusz 6 fokig hűlt le a levegő. ma délelőtt az idő jobbra derült, párács, csak a dunántul nyugati felén volt felhős kissé. budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke 7.9 fok volt, 1.6 fokkal alacsonyabb, mint a sokévi átlag. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 15 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 768 milliméter, alig változik.

várható időjárás csütörtök estgi: kevés felhő, eső nélkül. gyenge szél. hajnali fagyok. reggel és délelőtt párácság, többhelyen köd. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet plusz 1, minusz 4, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 12-16 fok között.

a duna vízállása ma reggel 102 centiméter./mti/

--

le

13.40/ szb
15.00

-23-

bb 37. az országgyűlés ipari és közlekedési bizottságának ülése

t zs/tr-lm sr

1962. október 24.

az országgyűlés ipari és közlekedési bizottsága szerdán dr. sályi istván elnökletével ülést tartott a parlamentben. az ülésen résztvett rónai sándor, az országgyűlés elnöke és kiss árpád, a műszaki fejlesztési bizottság elnöke.

dr. lévai andrás nehézipari miniszterhelyettes tájékoztatta a képviselőket a villamosenergia fejlesztéséről, átvételéről és elosztásáról szóló törvényjavaslatról. a beszámolót követő vitában felszólalt rónai sándor, kiss árpád, továbbá berkó zoltán, gácsi miklós, és varga istván képviselő.

az ipari és közlekedési bizottság a törvényjavaslatot elfogadta és úgy határozott, hogy azt az országgyűlésnek elfogadásra ajánlja./mti/

bb.39. csökutas öntözés 6000 holdon - kecskeméten tanácskoztak bács megye vízügyi szakemberei

vid/a ká

1962. október 24.

szerdán bács megye vízügyi szakemberei tanácskozást tartottak kecskeméten. beszámoltak az idén végzett munkáról, majd az 1963.évi tervfeladatokat vitatták meg. az értekezleten kitűnt, hogy ebben az évben a tervezettnél 5000 holddal nagyobb területre juttatták el a mesterséges csapadékot, s csaknem 6000 holdon rendezkedtek be csökutas öntözésre a homokhátság gazdaságaiban. jövőre tovább bővítik az öntözéses hálózatot: 25 000 holdon kapnak rendszeresen vizet a növények. a kedvező őszi napokat kihasználva már most hozzákezdnek az öntöző-rendszer bővítéséhez, s ebben az évben mintegy négymillió forintot fordítanak erre a célra.

az értekezleten elhatározták, hogy a termelészövetkezetekben szemléken ellenőrzik az öntözőberendezések állapotát, s már most pótolják a hiányzó, illetve az elkopott felszereléseket./mti/

16.05/a

16.24 ✓

- 24 -

bb 38. a fővárosi tanács közlekedési igazgatóságának tájékoztatója: október 27 - november 4 között sűrített és rendkívüli járatokat indít a temetőkhöz

k hb1/m/vg

1962. október 24.

a fővárosi tanács közlekedési igazgatósága közli, hogy október 27-én és november 4 között a temetői forgalom biztosítására rendkívüli járatokat indít, illetve a következőképpen sűriti az autóbusz és villamosjáratokat

fővárosi villamosvasut:

október 28-án /vasárnap/ 7.00 h-tól 18.00 h-ig és november 1.-én /csütörtökön/ 8.30 h-tól 18.30 h-ig baross tér /parkszálló/ és ujköztemető között - kőbányai úton át - „1.” jelzéssel rendkívüli járatot indít.

a 37-es járatot a 28-as vonal tehermentesítésére október 28 és november 1 közötti napokon józsef krt-től ujköztemetőig közlekedtetik.

október 27.-én szombaton, 28.-án vasárnap, 31.-én szerdán, november 1.-én csütörtökön és 2.-én pénteken a pestszécsényi temetőhöz a határ ut és pacsirta telep között 31/a jelzéssel, október 28.-án vasárnap a pestlőrinci temetőhöz, nagyvárad tér és szarvascsárda között 50/a jelzéssel rendkívüli járatot közlekedtet.

a temetői közlekedés meggyorsítása érdekében október 28.-án /vasárnap/ 7.00 h-tól 19.00 h-ig az alábbi megállóhelyeket megszüntetik:

az ujköztemetői 28-as, 37-es vonalon:

mindkét irányban ganz mávag gépgyár	szlávy utca
egészségház	szőlő telep
salgótarjáni ut 10. kapu	gránátos utca
zách utca	hősök temetője.
csak józsef krt. felé	

a farkasrét 59-es vonalon:

mindkét irányban istenhegyi ut	süveg utca
Liptó utca	

/folyt. köv./

16.25/a 16.38

- 25 -

bb 38. /a fővárosi ... 1. folyt./ m

október 28.-án megállóhelyet létesít:

salgótarjáni uton a 4. sz. temető kapunál, mindkét irányban.
pesterzsébeten a vörösmarty utca és előd utca sarkánál.

fővárosi autóbuszüzem: -

október 27.-től november 2.-ig naponta 8.30 h-tól 18.30 h-ig /október 28.-án 7.30 h-tól/ az alábbi rendkívüli járatokat indítja:

8/b jelzéssel madách tértől - farkasréti temetőig.
18/b „ miklós utcától - óbudai temetőig.
33/b „ kispeszt kossuth tértől - ujköztemető 1. köröndjéig.
„f„ „ 15. ker. czabán s. tértől - rákospalotai temetőig.
„r„ „ váci utca - irányi utca keresztezésétől - rákóczi uton - kerepesi uton - fehér uton át az ujköztemető 1. köröndjéig.

október 28.-án /vasárnap/ 7.30 h-tól 18.00 h-ig a következő forgalom módosításokat eszközli:

32-es járat frangepán utcától az ujköztemető 1. köröndjéig.
32/a „ erzsébet királyné uttól az ujköztemető 1. köröndjéig
32/b jelzéssel zalka máté tértől - fehér utig átszállással a 32-es járatra frangepán utca felé.
36/a „ 18. ker. pozsony utca és csiky utca keresztezésétől - baross utcán - széchenyi utcán - felsőcsatári uton - kozma utcán át az ujköztemető 1. köröndjéig
38/b „ csepel, tanácsház tértől - csepeli temetőig.
48/a „ 20. ker. erzsébet tértől - gyömrői uton - ujhelyi uton - kozma utcán át - az ujköztemető 1. köröndjéig.
60/a „ margit-híd budai hídfőjétől az óbudai temetőig.

október 22.-től november 2.-ig a 60-as járat kocsijai madách tértől - napközben is - az óbudai temetőig járnak.

október 24.-től naponta 9.00 h-tól 17.30 h-ig a rákoskeresztúri temetőben mikroautóbuszjáratot közlekedtet a 1. és 3. körönd között. /mt1/

16.40/a 16.48
17.15

- 26 -

bb 42. országszerte gyűlésaken tiltakoznak a dolgozók az egyesült államok agressziója ellen

ö hi/tr vm sr

1962. október 24.

dolgozó népünk, amely mindig őszinte együttérzéssel, s nagy figyelemmel kísérte a hős kubai nép szabadságharcát, mélyszégyenű megdöbbenéssel fogadta a kubai köztársaság ellen irányuló újabb amerikai agresszió, a haditengerészeti blokádnak hírt. az üzemek, vállalatok, intézmények dolgozóinak, a városok és falvak népének állásfoglalása - ahogyan a szardán országszerte lezajlott röpgyűlések ezerein kifejezésre jutott - ezuttal is egységes: az amerikai imperialisták oldják fel a világ békéjét veszélyeztető blokádot, szüntessenek meg minden hátrányos intézkedést a kubai köztársasággal szemben!

a klement gottwald villamossági gyár üzemrészeiben szardán rövid időre megálltak a gépek: a délelőtti műszak dolgozói - csaknem négyezren - 18 szenvedélyes hangú röpgyűlésen emelték fel szavukat az amerikai imperialisták újabb agressziója ellen, s szolidaritásukat nyilvánították a szabadságért, függetlenségéért küzdő, hős kubai néppel. a röpgyűléseken rövid, néhány mondatos felszólalásokban több mint százan adtak hangot a maguk és dolgozótársaik véleményének. a dolgozók egyhangú elhatározásából tiltakozó táviratot küldtek az ENSZ biztonsági tanácsához és az amerikai egyesült államok kormányához.

„ az amerikai imperialisták vezető körei - hangzik a távirat - ismét súlyos helyzetet teremtettek a nemzetközi politikában. a kuba ellen életbeléptetett tengeri blokádnak az egész világ békéjét fenyegeti. kuba népe azonban, amelynek szabadságharcát a világ minden békeszerető népe őszinte rokonszenvvel támogatja, nincs egyedül. örömmel látjuk, hogy a szovjetunió minden békés eszközt felhasznál arra, hogy józan belátásra bírja az amerikai kormányt. erőfeszítéseit az egész haladó világ támogatja.

- mi, a klement gottwald villamossági gyár dolgozói tiltakozunk az amerikai kormány agresszív lépése ellen, s a magyar nép minden fiával együtt egyemberként támogatjuk a szovjetunió és a szocialista tábor egységes álláspontját a kubai kérdésben. biztosítjuk kuba hős népét, hogy nehéz harcában mindenkor számíthat együttérzésünkre...

/folyt. köv./

16.50/a 16.57
17.15

- 27 -

/bb 42. országszerte.....1. folyt./vm

az egyesült izzóban is több, népes röpgyűlés zajlott le: ötven-száz főből álló csoportokban beszéltek meg, s ítélték el egyöntetűen az üzem dolgozóinak kuba elleni újabb merényletét. a présműhelyben Komáromi Józsefné gépmunkás, az új élet szocialista brigád vezetője és meszlényi Miklós szerszámbeállító tolmácsolta az üzemrész dolgozóinak véleményét: minden békeszerető ember igazságérzetét mélységesen sérti az, hogy békés viszonyok között, a világ legnagyobb kapitalista hatalma, haditengerészeti blokádnak alá vesz egy olyan kis országot, amely hosszú idő után végre elnyerte szabadságát. a présműhelyiek állásfoglalásával az üzem valamennyi dolgozója egyetértett, így született meg az a tiltakozó távirat, amelyet eljuttattak az amerikai egyesült államok budapesti diplomáciai képviselőjéhez. „mélységesen elítéljük az amerikai egyesült államok agresszív cselekedetét, követeljük a blokádnak azonnali feloldását, szüntessék meg a béke ellen irányuló intézkedéseket, ismerjék el az amerikai egyesült államok imperialista köreit, hogy kuba a szabadságszerető kubai népé, s kizárólag ő dönthet saját sorsáról, - hangzik a távirat.

az ém 2-es számú épületelemgyár dolgozóinak 12 röpgyűlésen tárgyalták meg a kubát fenyegető amerikai haditengerészeti blokádnak a kubai nagykövetségre azzal a kéréssel, tolmácsolja az üzem dolgozóinak együttérzését kuba hősi népének, az amerikai egyesült államok budapesti követségéhez egyúttal tiltakozó táviratot intéztek.

a nógrádi szénmedencében - a szerda reggeli lapok hírei nyomán - széleskörű tiltakozó hullám bontakozott ki: a mintegy 14.000 nógrádi bányász tiltakozó röpgyűléseken emelt szót a forradalmi kubát fenyegető amerikai blokádnak ellen. több bányauzemben az éjszakai műszakról feljött bányászokat párt-és műszaki vezetők tájékoztatták a kubát fenyegető imperialista agresszióról, a szovjet kormány nyilatkozatáról, az egyesült államok kalandorpolitikáját nagy felháborodással tárgyalták a megye értelmiségi dolgozóinak is. id. szabó István, Kossuth díjas szobrászművész Benczurfalvi műtermében így nyilatkozott a kubát fenyegető aljas támadásról:

/folyt. köv.

17.10/a 17.02
17.45

- 28 -

/bb 42. országszerte.....2. folyt./vm

„ a hír nyomán az a gondolat foglalkoztatott, milyen hihetetlenül nagy eredmények születnének az egész emberiség javára, ha a szovjetunió nagy történelmi, gazdasági sikerei látva a béke útjára lépne, a fegyverkezés, a háncru megszállottjai. bizony abban, hogy a kubát fenyegető agresszió hajótörést szenved a szabadságszerető népek összefogásán.

kazincbarcikán, a borsod vegyikombinátban is eles szavakkal ítélték el a dolgozók a kuba elleni agresszív lépést. kifejezésre juttatták azt a reményüket, hogy a szovjetunió erélyes fellépésére az amerikai imperialisták vezető köreiből felülkerekedik a józan ész, s az ensz hatásosan közbelép majd kuba függetlensége érdekében.

az agresszív amerikai lépés mélységes felháborodást keltett a borsodi szénmedence bányatelepein is. alberttelepen, ormosbányán, királdon, somsályon és más üzemeknél több mint tízezer borsodi bányász tiltakozott a minden nemzetközi és emberi jogot semmibevevő amerikai lépés ellen. több helyen a bányászok azzal is kifejezésre juttatták a kubai nép iránti rokonszenvüket, hogy a forradalmár népszázlait, kubát éltető feliratokat helyeztek el a gyülekezőhelyeken és a bányák bejáratánál.

a lenin kohászati művekben rendezett forróhangulatu összejöveteleken több mint tízezer fizikai és műszaki dolgozó vállalt ismételt szolidaritást kuba népével, s egyemberként fejezte ki tiltakozását az amerikai egyesült államok elnökének kardcsörtető politikája ellen. a röpgyűléseken tiltakozó táviratokat szövegeztek, amelyekben aggódalmuknak, s egyben felháborodásuknak adnak kifejezést az usa illetékeseinek felelőtlen intézkedései miatt. „ a leg-határozottabban elítéljük az egyesült államok kalandorpolitikáját - írják. - tiltakozunk a népek függetlenségét, az emberiség békéjét fenyegető merénylet ellen. minden erőnkkel támogatjuk a szuverénitását védő kubai népet, s a világ sorsáért felelősséget érző emberekkel együtt követeljük: el a kezekkel kubától! „

a dunai vasműben először a martin-részleg vörös csillag szocialista brigádjának röpgyűlésén hangzott el tiltakozás a kuba-ellenes blokádnak miatt. nem sokkal később a martinások a kemencesoron együttes tiltakozó gyűlést tartottak, majd példájukat követve a mozdonyjavító műben, a mechanika üzemben és másutt hasonló megnyilvánulásokra került sor.
/folyt. köv./

17.15/a 17.08

- 29 -

/bb 42. országszerte.....3. folyt./vm

a röpgyűléseken elhangzott vélemények alapján a dunai vasmű dolgozói nevében táviratot küldtek hazánk ENSZ delegációjához azzal a kéréssel: tiltakozzon az ENSZ tagállamai előtt, s egyúttal biztosítsa a kubai dolgozókat arról, hogy a magyar nép szolidaritás a függetlenségét védelmező kubai néppel. a szalmacellulóz-gyár építkezésén elhatározták, hogy szemből kezdve kubai szolidaritási műszakot tartanak. a felhíváshoz a középblokküzem dolgozói is csatlakoztak.

az ország egyik legnagyobb mezőgazdasági körzetében, szolnok megyében a nagy őszi betakarítási munkák ellenére is alkalmas találtak a termelészövetkezeti tagok, hogy néhány perces összejöveteleken megbeszéljék az USA újabb megnyitását a béke ellen. a karcagi lenin tsz. tagjainak az újabb véleményük: az imperialisták ismét játszanak a tüzzel, s könnyelműségükkel a békeszerető emberiség legszebb reményeinek valóraváltását kockáztatják. nyolcszázhatvan szövetkezeti tag foglalt állást a provokáció ellen a kisujszállási buzakalász termelészövetkezet üzemegységében is. helyeseljük a szovjetunió határozott fellépését, a kubai nép egyetemes harci készültségét, s a békeszerető népeknek azt a határozott elszántságát, hogy lefognak a háborus kalandorok kezét - mondták a felszólalók.

hasonló megnyilvánulások zajlottak le szolnok megye más üremeiben is. a martfői tiszai cipőgyárban reggel munkakezdés előtt a dolgozók csoportosan beszélgettek kuba és a békés kereskedelmi hajózás ellen irányuló amerikai provokációról. a gyártelep brigádjai közösen olvasták az újságokat, megbeszéltek az eseményeket. a szolnoki járműjavító vállalatnál szintén a legnagyobb felháborodással szóltak a munkások az amerikai vezető körök felelőtlen fegyvercsörtetéséről. helyeselték a szovjetunió határozott fellépését, amely az egész világ békéjének biztosítására és az agresszor megfékezésére irányul.

igen sok üzem, vállalat dolgozói - közöttük a dinamó villamosforgógépgyár, a máv ferencvárosi csomópont, a hazai pamut-szövőgyár - dolgozói küldtek tiltakozó táviratot az illetékes fórumokhoz, s követelték a kuba elleni blokádnak megszüntetését.
/folyt. köv./

17.25/a 17.43

- 30 -

Mo

/bb 42. országszerte.....4. folyt./vm

a szakszervezetek országos tanácsa nevében brutyó jános főtitkár az alábbi táviratot intézte a kubai dolgozók forradalmi szakszervezeti központjának:

- a magyar dolgozók felháborodással értesültek az amerikai imperializmusnak a kubai nép forradalmi vívmányait és a világbékét veszélyeztető újabb agressziójáról. mélységesen elítéljük ezt a példátlan kalandorpolitikát és erélyesen tiltakozunk a nemzetközi jog arcúcsapása ellen. a szovjet elnöksége a magyar dolgozó milliók nevében testvéri szolidaritásáról és teljes támogatásáról biztosítja a kubai szakszervezeteket, a hős kubai dolgozókat abban a harcban, melyet népük függetlenségük megvédéséért, a béke megőrzéséért vívnak. meg vagyunk győződve arról, hogy a kihívó fenyegetések ellenére a kubai nép - igazságának teljes tudatában, együtt a világ dolgozóival, s a nemzetközi szolidaritás hatalmas erejére támaszkodva - meg fogja állítani az agressziós erő háborus terveit./mti/

- . -

bb 45. a vas megyei képviselőcsoport ülése

vid fm/n vm fm

1962. október 24.

az országgyűlési képviselők vas megyei csoportja szerdán ülést tartott szombathelyen. dr. zsigmond lászlónak, a csoport elnökének vezetésével megvitatták a soronkövetkező feladatokat, valamint a román népköztársaságban járt magyar parlamenti küldöttség tapasztalatait. utána a képviselők felkeresték a berzsenyi daniel megyei könyvtárat, ahol takács miklós, a könyvtár vezetője ismertette az intézmény tíz éves fejlődését. végül a csoport tagjai megtekintették a vas megyei pártbizottság által rendezett kiállítást, amely bemutatja a két pártkongresszus között elért megyei eredményeket./mti/

- . -

bb 46. bartók-émléktáblát avattak vesztőn

vid fm/n vm fm

1962. október 24.

a békés megyei vésztő község főterén szerdán ünnepélyesen felavatták bartók béla emléktábláját. a nagy zeneszerző és tudós ebben az ősi faluban több éven át gyűjtött népdalokat./mti/

- . -

17.30/a 17.50
18.00

- 31 -

Mo

bb 40. az ember származása és az őskor embere - sajtótájékoztató a természettudományi múzeumban

t lv/tm/m/sr

1962. október 24.

a természettudományi múzeumban szerdán sajtótájékoztatót tartottak, amelyen bemutatták „Az ember származása és az őskor embere” című kiállítás anyagát. dr. Nemeskürti János, a természettudományi múzeum osztályvezetője ismertette az első olyan magyar kiállítást, amely az ember származásával és az őskor emberének fejlődésével foglalkozik. a kiállítás célja, hogy egységes szemléleti képet adjon az emberrelválás folyamatáról, annak tárgyi bizonyítékairól. a kiállítás két fő részre tagozódik, az első rész az embernek az élővilággal való szorosabb kapcsolatait, a második rész a magyarországi őskor embereinek leleteit és életkörülményeinek fontosabb jellemzőit szemlélteti.

az állandó jellegű kiállítás a magyar nemzeti múzeumban október 26-án nyílik. /mti/

...

bb 41. küzdelem a vízzel - megmentették a tatabányai 6-os aknát az „eluzástól”

vid/te/m/ki

1962. október 24.

a tatabányai 6-os aknában október 14.-én, vasárnap, az energiaellátásban váratlan üzemzavar történt. ennek következtében a bánya egyik mezője nem kapott áramot, s így a vizet felszínre szállító szivattyukat, motorokat nem tudták üzemeltetni. rövid idő alatt az egész mezőt elöntötte a víz, víz alá kerültek a szivattyúállomás berendezései is, emberéletben azonban nem esett kár.

sürgősen utját kellett állni a víznek, hogy a bánya többi részébe ne törhessen be. a 6-os akna bányászai a szénbányászati tröszt központi műhelyének dolgozóival közösen küzdöttek a víz ellen. mindenképp a víz alá került berendezések helyett újakat kellett szállítani a bányába és azoknak villamosáramot kellett biztosítani. ez nehéz feladat volt, mert a szállító kasban csak darabonként vihették a föld alá a nagyszúlyú berendezéseket. éjjel-nappal szünet nélkül dolgoztak, de így is három napot vett igénybe, mire az utolsó szivattyút is munkába állították.
/folyt. köv./

17.40/a
18.15✓

18.04

- 32 -

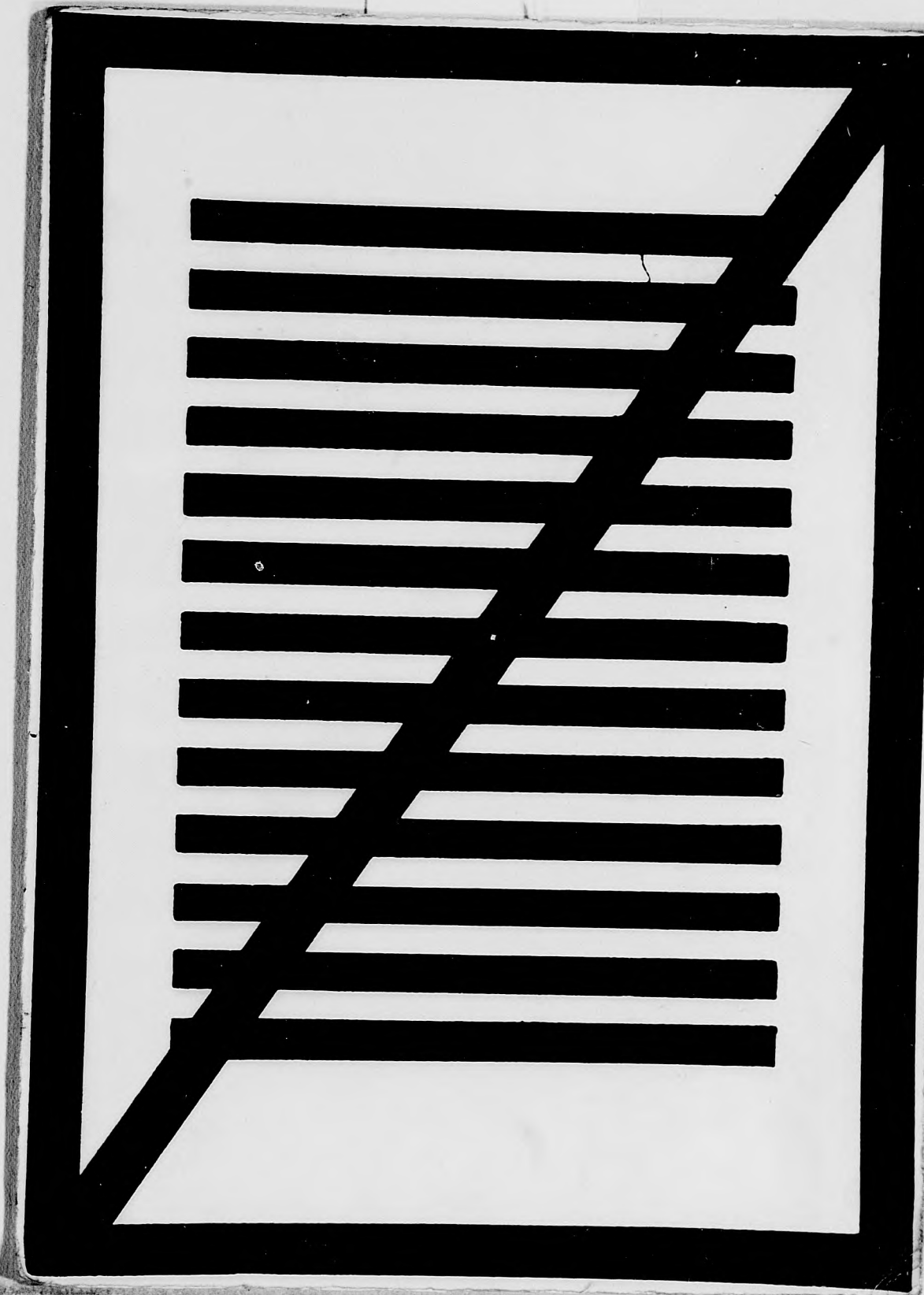
Mag

F1

Hiány:

okt. 24.

33. lap.

bb 48. /harminckétezer ... 1. folyt./ m

a szervezett oktatásban az idén körülbelül harminckétezren - köztük ötezer kisz-en kívüli - fiatal vesz részt, hétezerrel többen a tavalyinál. /mti/

-..-

bb 47. a tér balladája című drámából megkezdődtek a próbák a jókai színházban

i v/gk/m/sr

1962. október 24.

a jókai színházban szerdán megkezdték az idei évad harmadik bemutatójának előkészületeit. a művészek olvasópróbát tartottak gosztonyi jános a tér balladája című kétrészes drámájából. a szerzőknek józsef attiláról szóló tiszta szívvel című művét a jókai színház az európa elrablása című musicaljét pedig a petőfi színház játszotta az elmúlt évadban - új színpadi alkotásában megtörtént eseményekről, élő személyekről is... a dráma az 1956-os ellenforradalmi napokban játszódik. a főbb szerepeket dayka margit, egri istván, kovács károly, györgy lászló, keres emil, soós edit, lengyel ercsi, böröndy kati és keleti lászló alakítja. a darabot kazimir károly rendezi.

gosztonyi drámáját a jókai színház november 23-án mutatja be. /mti/

-..-

bb 51. ülést tartott a budapesti képviselőcsoport

k di/tr vm sr

1962. október 24.

dr. pongrácz kálmán elnökletével szerdán a parlamentben ülést tartott a budapesti képviselőcsoport. résztvett a tanácskozáson dr. beresztóczy miklós, az országgyűlés alelnöke, sásdi sándor, a fővárosi tanács kereskedelmi osztályának vezetője tájékoztatta a képviselőket, hogy az illetékesek hogyan készültek fel budapest téli ellátására. az ülésen felszólalt balogh lajos, dési frigyos, harustyák józsef, ligeti lászló és dr. noszkay aurél. /mti/

-..-

18,05 /m 18.22

- 34 -

MO

bb 50. kétnapos tanácskozás kezdődött pécsen a porártalom elleni védekezésről

vid te vm ki

1962. október 24.

pécsen szerdán a nehézipari minisztérium bányászati szilikózis-bizottságának és a pécsi szénbányászati tröszt kutatási osztályának rendezésében kétnapos országos tanácskozás kezdődött a porártalom elleni védekezésről.

a tudományos jellegű tanácskozás dr. ember kálmánnak, a szilikózis bizottság elnökének előadásával kezdődött. elmondotta, hogy az utóbbi egy év alatt több mint 35.000 bányászati dolgozó részesült egészségügyi szűrésben. a por elleni védekezésben új eljárások terjednek el, mint például a vízöblítéses furás, a szénfal átnedvesítés. komlón a robbantások felénél már vízfojtást használnak, vizes fejtőkalapáccsal kísérleteznek. a vizes furáshoz, a szállításnál, rakodásnál a permetezéshez szükséges bányabeli víz-hálózat hossza az utóbbi három év alatt 28.600-ról 110.000 méterre nőtt a bányákban. beszámolt arról is, hogy a szilikózisvédelemmel kapcsolatban számos külföldi intézettel működnek együtt a magyar kutatók. különösen jelentős ezen a területen a kgst országokkal kialakított közös munka. a jövő feladatait illetően a legfontosabbak közé sorolta a tömegtermelő munkahelyeken a porkoncentráció további csökkentését, a műszaki és orvosi kutatások folytatását, a dolgozók egészségi állapotának megfelelő munkahelyi telepítés fejlesztését, a porrelhárítási kutatások üzemszerű körülmények közötti megvalósítását.

a beszámoló után műszaki előadások hangzottak el. elsőként dr. szirtes lajos, a pécsi szénbányászati tröszt kutatási osztályának vezetője a pécsi bányák szilikózis elleni küzdelmének időszerű kérdéseit ismertette. elmondotta, hogy a műszaki intézkedésekkel a fejtésekben 40, a meddő munkahelyeken pedig 80 százalékos portalanítást sikerült elérniük az utóbbi öt esztendőben. /mti/

-..-

18.15/a 18.25

- 35 -

MO

bb 49. januártól minden ötezer lakoson felüli községnek függetlenített könyvtárosa lesz

vid/fm/n/m/fm

1962. október 24.

Szerdán debreczenben öt tiszántúli megye - hajdu-bihar, szabolcs-szatmár, békés, csongrád - függetlenített községi könyvtárosa, továbbá megyei könyvtárak módszertani osztályainak vezetői és megyei tanácsok könyvtárügyi előadói részvételével háromnapos szakmai tanácskozás kezdődött. Petrovai István, a művelődésügyi minisztérium könyvtári osztályának főelőadója tartott vitaindító előadást a községi könyvtárak helyzetéről.

Elmondotta, hogy a községi könyvtárak helyzete ma központi helyet foglal el a magyar könyvtárügyben, - elsősorban azért, mert a közelmúltban a falun ment végbe a legnagyobb gazdasági és társadalmi változás. Ennek hatására megnövekedett a lakosság kulturális igénye, s a községi könyvtárakra is fokozott feladatok hárulnak. Szólt arról, hogy a már függetlenített községi könyvtárak eredményesen működnek, és a tapasztalatokat a továbbiakban hasznosítani kell. Ma mintegy négyezer községi könyvtár közül csupán 72 rendelkezik főfoglalkozású könyvtárossal, ez a szám kevés. A szovjetunióban, Bulgáriában és Romániában például 70-80 százalék körül mozog az arány. Hazánkban január elsejétől minden ötezer lakoson felüli község főfoglalkozású könyvtárost kap, míg a következő lépcsőben a háromezer lakoson felüli községek részére adnak függetlenített könyvtárost.

az előadást vita követte.

Csütörtökön a tanácskozás résztvevői hajdu-bihar megyei falvak könyvtárait tekintik meg, majd író-olvasó találkozón vesznek részt. Pénteken pedig a debreczenben szerzett tapasztalatokról anketon számolnak be öt megye falusi könyvtárainak vezetői. /mti/

...

bb 52. a felsőfoku mezőgazdasági technikumok igazgatóinak tanácskozása

1 le/m/ká

1962. október 24.

az egy évvel ezelőtt megalkotott oktatási törvény hozta létre hazánk legfiatalabb iskola-típusát, a felsőfoku technikumokat. /folyt.köv./

18.20/a

18.35

- 36 -

MO

bb 52. /a felsőfoku ... 1. folyt./ m

tavaly 19 ilyen intézmény nyílt meg, s ezeknek háromnegyed része volt mezőgazdasági jellegű, az idén pedig már 43 felsőfoku technikum működik, s közülük 19 ad mezőgazdasági képzést. az első tanév tapasztalatainak, s a következő évek feladatainak megbeszélésére szerdán kétnapos tanácskozás kezdődött székelyhídvárott a felsőfoku mezőgazdasági technikumok igazgatóinak részvételével. a bevezető előadást fogarasi János, a földművelésügyi minisztérium technikumok igazgatóságának vezetője tartotta.

az új iskola-típusnak - mondotta - növekvő szerepe van a nép gazdaság szakember-ellátásában. különösen így van ez a mezőgazdaságban, ahol a szocialista nagyüzemek kialakítása és fokozatos szakosodása, az agrártudományok rohamos fejlődése, a gépgazdaságunk jelenlegi helyzetéből és fejlődési irányából adódik a felsőfoku technikumok képzési célja is: olyan szakembereket kell adniuk, akik néhány évi gyakorlat után üzemág-vezetői munkakört tölthetnek be a szocialista mezőgazdasági nagyüzemekben. ennek megfelelően a termelés várható specializálódása szerint szakosították az intézményeket. jelenleg 11 tagozat működik, s a következő évekre még további négy-öt megindítását tervezik.

ugyancsak a képzési célnak megfelelően határozták meg a tananyagot. valamennyi felsőfoku technikumban biztosítani kell, hogy a hallgatók dialektikus materialista világnézeti alapon elsajátíthassák az illető tudományterület teljes alapvető ismeretanyagát. ezt egyelőre megnehezíti, hogy még nem állnak rendelkezésre az új típusú intézmények részére megfelelő tankönyvek, s hogy az oktatógárda megszervezése bonyolult feladat. a tanári kollektívák most megkezdik a későbbi tankönyvekhez alapvető szolgálati jegyzetek írását, s rövidesen befejeződik az egyetemi, főiskolai oktatókkal megerősített tantestületek végleges kialakítása. ezen kívül egyes témák előadására kiváló kutatókat és gyakorlati szakembereket kérnek fel.

az új iskola-típusban részben új módon kell megoldani a gyakorlati képzést is. a tanácskozáson elhatározták, hogy a felsőfoku mezőgazdasági technikumokhoz tartozó 10.000-15.000 holdas bázisgazdaságokban, a technikum közelében ugynevezett tan-üzemegységet hoznak létre.

a tanácskozás vitáját dr. Soós Gábor, a földművelésügyi minisztérium szakoktatási és kísérletügyi főigazgatóságának vezetője foglalta össze. a délutáni ülésen Berecz János, a Kisz központi bizottsága egyetemi és középiskolai osztályának vezetője számolt be arról, hogyan kívánja segíteni az ifjúsági szövetség az új oktatási intézmények munkáját. /mti/

...

18.36/a 18.42

- 37 -

MO

bb 54. fritz kühn nemzeti díjas iparművész előadása budapesten

1 fe/tr vm sr

1962. október 24.

fritz kühn, a német demokratikus köztársaság nemzeti-díjas iparművésze szerdán az iparművészeti múzeum dísztermében „a művészi vasművesség új útjai - és alkotásainak szerepe a modern építőművészetben„ címmel vetített képes előadást tartott./mti/

bb 55. kádár jános elvtárs fogadta kuba nagykövetét

bs vm

1962. október 24.

kádár jános elvtárs, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke fogadta quintín pino machadot, a kubai köztársaság budapesti nagykövetét, valamint a magyarországon tartózkodó josé benitez, a revolucion című kubai lap külpolitikai szerkesztőjét és osvaldo salast, a lap munkatársát. kádár elvtárs szívélyes beszélgetést folytatott a kubai vendégekkel és válaszolt az újságírók kérdéseire.

a találkozón jelen volt darvasi istván, az mszmp külső agit. prop. osztályának helyettes vezetője

x x x

/a folyt. köv./

18.40/a 18.44

- 38 -

bb 55. kádár jános.....1.folyt./vm

az alábbiakban közöljük kádár jánosnak, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnökének nyilatkozatát, amelyet a revolucion című kubai lap szerkesztőségének adott / teljes szöveg/:

kérdés:

----- a magyar kormány és a magyar nép már számtalanszor kifejezést adott kuba ügye iránti szolidaritásának. nyilatkozzék lapunknak arról, mi a magyar népköztársaság álláspontja az észak-amerikai imperialistáknak a kubai nép elleni újabb agressziós fenyegetőzéseivel kapcsolatban? [kérjük önt,

válasz:

----- a magyar nép és kormánya kezdettől fogva figyelemmel kíséri és mélyen elítéli az egyesült államok kormányának a forradalmi kuba elleni ellenséges politikáját. nehéz kifejezni azt a felháborodást, amellyel a magyar közvélemény az egyesült államok kormányának hétfőn nyilvánosságra hozott durva, provokációs döntéseket tartalmazó intézkedéseit fogadta.

megítélésünk szerint az egyesült államok elnökének az a rendelkezése, hogy tengeri zárlatot hirdetett a kubai köztársaság ellen, durva és veszélyes támadás kuba függetlensége, ugyanígy valamennyi nép függetlensége és az egész emberiség békéje ellen. az egyesült államok kormányának ezek a lépései a nemzetközi jog elemi normáinak semmibe vételét jelentik és egy olyan idejét múlt szellemet, önkényt tükröznek, amely szerint a népek csak az egyesült államok kormányának tetszésétől függően rendezhetnék be életüket.

kérdés:

----- az imperializmus ellenforradalmat akar szervezni kubában, hasonlóan az 1956-os magyar ellenforradalomhoz; kérjük, mondja el nekünk ezzel kapcsolatos véleményét.

válasz:

----- az egyesült államok kormányának ez az elhatározása azt célozza, hogy a kubai forradalmat eltörpítve visszállítsa ott a jenkai imperializmus uralmát és a reakciós belső rendszert. az az amerikai imperializmus, amelynek nagyon jó volt a népgyilkos batista diktatura rendszere, veszélyt lát abban, hogy szomszédságában a saját útján járó kubai nép a társadalmi haladás, a szocialista fejlődés mellett döntött. félnek attól, hogy a hős kubai nép forradalma, példát mutatva latin-amerika többi kizsákmányolt és elnyomott népének, azokat is nemzeti forradalmi harcra lelkesíti.
/folyt. köv./

19.00/a 19.07 ✓

- 39 -

bb 55. /kádár jános ... 2. folyt./ m

a kubai forradalom azonban nem az egyesült államok akaratából született és további fejlődése sem annak elhatározásától függ. az amerikai imperialisták nyugtalanságának annyiban lehet és van is alapja, amennyiben a kubai forradalom példájától félnek. de a függetlenség és a társadalmi haladás nagy eszméinek terjedését semmiféle szárazföldi, vagy tengeri zárlattal nem sikerült eddig megakadályozni senkinek és ez ebben az esetben sem sikerül.

a magyar nép is a szocialista forradalom útján halad. az egyesült államok kormányának ez sem tetszik, ezért támogatta nyíltan és titokban az 1956-os ellenforradalmi puccs-kísérletet. a magyar nép azonban a szovjetunió, a szocialista országok, a világ összes haladó erőinek támogatásával ezt a kísérletet meghiúsította. lelkesedéssel tölt el bennünket, hogy kuba népe, hőslelkű vezetőivel az élen, nagyszerű bátorsággal, eltökélten és összeforrottan, kész minden imperialista támadást visszaverni szabadságának, függetlenségének és szocialista vívmányainak védelmében.

kuba népe nincs egyedül. az egész világ haladó emberei hangosan kiáltják: „el a kezekkel kubától!”, „kuba nincs egyedül!”, a kubai nép belső egysége és a világ haladó erőinek szolidaritása a legnagyobb erő; a kubai nép forradalmának ügye minden nehézséget leküzdve diadalmaskodni fog.

k é r d é s :

uk
ugy hallottam, hogy a magyar népköztársaság kormánya állást foglalt az amerikai egyesült államok elnökének nyilatkozatával és intézkedéseivel szemben. megismerhetem-e a határozat lényegét?
/-jűk

v á l a s z :

igen, kormányunk határozata, amelyben teljes egyetértését nyilvánítja kuba és a szovjetunió kormányainak nyilatkozatával, - ma nyilvánosságra került. ennek lényege: a világ haladó erőinek sorában a kubai nép oldalán ott áll a magyar nép is és kiveszi részét a közös nagy erőfeszítésekből, amelyek az imperialista agresszorok megfékezését, a béke és a haladás ügyének, a kubai forradalom szent ügyének megvédelmezését biztosítják.

/folyt. köv./

19.04 /m

19.05

- 40 -

me

/bb 55. kádár jános.....3. folyt./vm

kérdés:

----- mi az ön véleménye, hogyan fejleszthetők tovább magyarország és kuba gazdasági, kulturális kapcsolatai, hogyan erősödik testvéri szövetségünk?

válasz:

----- ami a békés fejlődéssel és népeink barátságával kapcsolatos kérdéseket illeti, az a véleményem, hogy népeink barátsága a jövőben tovább erősödik és kiáll minden próbát a nehéz napokban is és jó időkben is.

a kubai és a magyar nép a szocializmus építésének útjára lépett, azon halad és ezen az úton járunk a jövőben is. kétségtelen, hogy a forradalmi tapasztalatok kölcsönös kicserélése és hasznosítása, az együttműködés minden lehetséges formájának jó felhasználása a jövőben is elő fogja segíteni mind a magyar, mind a kubai nép boldogulását, szabad, kizsákmányolástól, minden elnyomatástól mentes jövőjének kiteljesedését.

kérdés:

----- kíván-e személyes üzenetet is küldeni kuba vezetőinek és népének?

válasz:

----- rendkívül örülök annak, hogy ebben a helyzetben alkalom volt a hős kubai nép fiaival találkozni. engedjék meg, hogy éljek az alkalommal: a revolucion című lap útján is szívből jövő, forró testvéri üdvözlétem küldöm fidel castrónak, osvaldo dorticosnak, blas rocanak, raul castronak és ernesto che guevaranak, a nagyszerű kubai hazafiaknak, valamennyi kubai testvérünknek, az egész hős kubai népnek./mti/

- . -

bb 58. a lengyel nemzeti egységfront és a bolgár hazafias arcvonal küldöttségének látogatásai

k di/n vm sr

1962. október 24.

a lengyel nemzeti egységfront és a bolgár hazafias arcvonal hazánkban tartózkodó küldöttségét szerdán fogadta kállai gyula, a hazafias népfront országos tanácsának elnöke.

/folyt. köv./

17.09 /m

19.05

- 41 -

me

/bb 58. a lengyel.....1.folyt./vm

a közvetlen baráti beszélgetésen résztvevett dr. ortutay gyula, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára, és harmati sándor, a hazafias népfront országos tanácsának titkára. ott volt jancso georgiev, a bolgár népköztársaság magyarországi nagykövete.

x x x

a hazafias népfront vendégeként hazánkban tartózkodó lengyel delegáció tagjai szerdán látogatást tettek a hazafias népfront székházában, ahol a népfront vezetőivel és munkatársaival találkoztak. beszámoltak magyarországi tapasztalataikról, majd hasznos eszmecsere alakult ki a két ország testvérmozgalmát érintő kérdésekről.
/mti/

bb 59. megemlékezés az ensz napjáról

mdi vm

1962. október 24.

a magyar ensz társaság és a hazafias népfront budapesti bizottságának rendezésében, szerdán a hazafias népfront országos tanácsának székházában megemlékeztek az egyesült nemzetek szervezetének napjáról. dr. pesta lászlónak, a hazafias népfront budapesti bizottsága alelnökének megnyitóját követően mihályfi ernő, a magyar ensz társaság elnöke mondott ünnepi beszédet. a megemlékezés résztvevői végül tiltakozó táviratot intéztek az amerikai egyesült államok budapesti követségéhez, szolidaritási táviratot intéztek a kubai köztársaság budapesti nagykövetségéhez./mti/

bb 53. közlekedési balesetek

i bc/tm vm sr

1962. október 24.

a tizennegyedik kerületi thököly ut és columbus utcák kereszteződésében kövesi tibor szabálytalanul előzött az ek 42-50 rendszámú motorkerékpárral, barkász györgy pedig az általa vezetett oa 06-29 rendszámú háromkerékű motorkerékpárral nem adta meg az elsőbbséget, s ezért a két jármű összeütközött. kövesi tibor súlyosan megsérült, kórházba szállították, mindkét vigyázatlan vezetőtől bevonták az 1-es számú ellenőrző lapot.

/folyt. kögv./

19.23/ya

- 42 -

20.10

/bb 53. közlekedési.....1.folyt./vm

a tizedik kerületi ceglédi ut 5-7 számú ház előtt lipai ferenc 40 éves segédmunkás figyelmetlenül haladt át az uttesten, s az yb 15-32 rendszámú tehergépkocsi elütötte. a vigyázatlan gyalogjáró súlyosan megsérült és kórházba került.

az első kerületi mézáros utca és naphegy utca torkolatában harsányi lászló az ab 16-71 rendszámú személygépkocsival szabálytalanul kanyarodott, s összeütközött a ja 06-33 rendszámú személygépkocsival. személyi sérülés nem történt.

skrivanek tibor ittasan, gyorsan vezette a cb 20-40 rendszámú személygépkocsit s az a második kerületi vöröshadsereg utja 83 számú ház előtt felborult. skrivanek tibortól bevonták gépjárművezetői igazolványát.

a tizenötödik kerületben, pestujhelyen a cservenka miklós uti ferroglóbus gyári villamos-kitérőnél egy 69-es jelzésű villamos, amelyet fehér jános gondatlanul vezetett, összeütközött egy másik, hasonló számú villamossal. az összeütközésnél senki sem sérült meg, az anyagi kár több mint ötezer forint./mti/

bb 56. budapesti fiatalok ezrei tüntettek a hősök terén kuba népe mellett - tiltakozó táviratok ezreiben fejezi ki népünk szolidaritását a kubai köztársaság iránt

ö zs/-ms/di/gk/m/sr

1962. október 24.

a műcsarnok termeiben művészi fényképkiállítás mutatja be a szabad kubai nép életét, forradalmi vívmányait, eredményeit. a műcsarnok épülete előtt, a hősök terén szerda délután budapesti fiatalok ezrei gyűltek össze, hogy tiltakozzanak az amerikai agresszió ellen, s kifejezzék népünk szolidaritását a kubai köztársaság iránt.

a fiatalok „éljen kuba!”, „el a kezekkel kubától!”, „tiltakozunk az amerikai agresszió ellen!”, „békét kubá-nak!”, „kuba a kubai népé!”, feliratu táblákkal és transzparenszekkel vonultak fel. az eötvös loránd tudományegyetem bölcsészkarának diákjai magyar és kubai zászlók alatt érkeztek a térre. nagy taps köszöntötte az üzemi fiatalok, az ifjúságok menetét, akiknek első soraiban a thälmann utcai kollégiumban lakó kubai egyetemi hallgatók és tanulók meneteltek nemzeti lobogóikkal. az üzemek, intézmények fiataljainak népes csoportjai mellett ott voltak a budapesti tanulóifjúság ezrei, az általános és középiskolák, a főiskolák és egyetemek diákjai.

a divsz-induló hangjai után szinte a tér minden sarkában zengett-zugott a fiatalok lelkes, ütemes kiáltása: „kuba si, jenki no!”, „fidel castro!”, „kuba népe győzni fog!”, „éljen a kubai-magyar barátság!”, „éljen a szovjet-kubai barátság!”, „békét kubának!”, „békét akarunk!”, /folyt. köv./

19.34/a

- 43 -

20.10

bb 56. /budapesti ... 1. folyt./ m

S amikor a kubai fiatalok ajkán spanyol nyelven felcsendültek az internacionale hangjai, az egész tér átvette a forradalmi dalt, s a sokezres tömeg együtt énekelt. a tüntetés kubai forradalmi indulókkal fejeződött be.

a gyárak, üzemek, hivatalok és intézmények dolgozói felháborodott hangú tiltakozó táviratok ezreiben fejezték ki együttérzésüket, szolidaritásukat a szabadságért, nemzeti függetlenségért sikra szálló kubai nép iránt. táviratban adtak hangot az amerikai agresszió elleni tiltakozásnak társadalmi és tömegszervezeteink is. az országos béketanács az egyesült nemzetek szervezetének biztonsági tanácsához intézett táviratában például a következőket írja:

- kuba népe senkit és semmit nem fenyeget; egyszerűen békében akar élni és dolgozni, hogy jólétet teremtsen a nyomor helyén és száműzze a tudatlanságot. e hősiesség és nagy vállalkozás kivívta a népek rokonszenvét és a haladó emberiség elismerését. a kubai köztársaság törekvéseit száz és százmilliók támogatják! a magyar békeharcosok a békét akarók hatalmas táborával együtt követelik: oldják fel a tengeri blokádot, tartsák tiszteltben a kubai nép függetlenségét, önrendelkezési jogát.

az országos béketanács elnöksége távirattal fordult a kubai béketanácsához is.

- a testvéri szolidaritás üzenetét küldjük önökhöz, s önökön keresztül kuba minden fiához. hősiességüket, bátor helytállásukat mély rokonszenvvel figyeljük, s bizunk abban, hogy - mint az ellenforradalmi bandák legutóbbi támadásának idején - most is győzedelmeskedik majd a kubai forradalom, a népek elszánt békeakarata - hangoztatja többek között a távirat, amelyet szakasits árpád, az országos béketanács elnöke és dezséry lászló főtitkár irt alá.

az országos béketanács az egyesült államok budapesti követségéhez intézett táviratában arra mutat rá, hogy az usa tengeri blokádjá súlyosan megsérti a nemzetközi joggyakorlat alapvető elveit is. a magyar nép és az országos béketanács ezért teljes támogatást nyújt mindazoknak, akik a jogtalan és erőszakos lépések ellen megvédelmezik kubát és a békét. /folyt.köv./

19.40/a

- 44 -

20.10

MO

bb 56. /budapesti ... 2. folyt./ m

a magyar kommunista ifjusági szövetség központi bizottsága a kubai kommunista ifjusági szövetséghez küldött táviratot, amelyben hangsúlyozza:

- az egész magyar ifjuság elítéli és a leghatározottabban tiltakozik az amerikai imperialisták intézkedései ellen, amelyeket szabad hazátok, hős népetek és ifjuságotok, valamint a világ békéje ellen fogantatosított. mindenkor mellettetek állunk, s támogatjuk hazátok boldog jövőjéért vívott nagszerű harcokat.

a magyar nők országos tanácsa a budapesti amerikai követséghez fordult tiltakozásával.

- a magyar asszonyok, édesanyák nevében emeljük fel szavunkat az egyesült államok kormányának agresszív intézkedései ellen, amelyek veszélyeztetik minden nép és minden állam - köztük az usa - érdekeit is. a gyermekeink, családaink, otthonaink békéje iránt érzett mélységes felelősségtől áthatva követeljük, hogy kormányuk haladéktalanul szüntesse meg a kuba partjai köré vont blokádot, s hagyjon fel agresszív terveivel, - hangzik az mnt távirata.

a magyar újságírók országos szövetsége a kubai újságírók szövetségéhez intézett üzenetében a magyar sajtó dolgozóinak véleményét tolmácsolta:

- mély megdöbbenéssel és felháborodással értesültünk az amerikai kormány minden józanságot nélkülöző, a nemzetközi jogot lábbal tipró zsaroló kalózpoltikájáról. a magyar újságíró-társadalom nevében legteljesebb szolidaritásunkról biztosítjuk önöket. kérjük, tolmácsolják forró baráti üdvözléseinket és jókívánságainkat valamennyi kubai kollégánknak és a hős kubai népnek. meggyőződésünk, hogy az igazság diadalmaskodik./mti/

19,50 /m

3

- 45 -

MO

bb 60. időjárásjelentés

gk vm

1962. október 24.

a meteorológiai intézet jelenti 1962. október 24-én, szerdán 19 órakor:

több helyen köd

várható időjárás csütörtök estig: kevés felhő eső nélkül. gyenge szél, délelőtti párásság, több helyen köd. várható legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 12-16 fok között./mti/

B

- . -

bb 57. kiállítás a román néphadsereg napja alkalmából

t vt/sze vm sr

1962. október 24.

a román néphadsereg napja alkalmából szerdán este kiállítás nyílt a magyar néphadsereg központi klubjában. a megnyitáson jelen volt a magyar néphadsereg tábornoki karának több tagja, Mihail Rosianu, a román népköztársaság magyarországi nagykövete, s a budapesti diplomáciai képviselők katonai és légügyi attaséi közül többen.

román részről Alexandru Macavei alezredes, a budapesti román nagykövetség katonai és légügyi attaséja, a honvédelmi minisztérium képviselőjében pedig Halász Antal alezredes, a politikai főcsoport főnökhelyettese mondott megnyitó beszédet./mti/

- . -

bb 61. a kubai szakszervezetek távirata a magyar szakszervezetekhez

k gk vm sr

1962. október 24.

a kubai szakszervezetek táviratot intéztek a szakszervezetek országos tanácsához.

„ az észak-amerikai imperializmus barbár agressziója és tengeri blokádjára kuba ellen a nemzetközi jog megsértését és megcsufolását jelenti és veszélyezteti a világ békéjét - mondja bevezetőben a távirat, majd így folytatja:

- felhívással fordulunk országuk munkásosztályához és népéhez és kérjük, hogy mozgósítsák erejüket olyan erélyes tiltakozásra, amely meghátrálásra kényszeríti a Jenki imperializmust,,

a távirat a proletárinternacionalizmus éltetésével végződik./mti/

19.55/a

- . 46 -

bb 62. „kuba népe, veled vagyunk!,, - tiltakozó gyűlés a budapesti műszaki egyetemen

t bc/gk/m/sr

1962. október 24.

kubai forradalmi daloktól volt hangos szerdán délután a budapesti műszaki egyetem aulája, ahol az egyetem magyar és külföldi hallgatói tiltakozó gyűlésen fejezték ki felháborodásukat a kubával szemben elkövetett újabb USA agresszió ellen.

Dr. Schay Géza Kossuth-díjas akadémikus professzor, az egyetemi békebizottság elnöke nyitotta meg a gyűlést, majd a kubai himnusz elhangzása után az egyetem ifjúsága, oktatói és dolgozói nevében Tungler Antal elsőéves vegyészmérnök hallgató arról szólt: felháborodással és megdöbbenéssel fogadták a hírt a kuba elleni blokádot életbe léptetéséről.

a háborúra készülődő USA imperialisták - folytatta - már eddig is minden eszközt latba vetettek, hogy NATO-szövetségeseik és az amerikai államok segítségével megfojtsák a kubai köztársaságot, amely végleg és visszavonhatatlanul a szocializmus építésének útjára lépett, elsőként az amerikai kontinensen. erőfeszítéseik azonban nem jártak a várt eredménnyel, mert a népek túlnyomó többsége, köztük az egyesült államok sok szövetségese sincs meggyőződve arról, hogy kuba bármiféle fegyveres veszélyt jelentene a nyugati féltekére, s tisztán látják a kuba-ellenes katonai akció minden veszélyes következményét. jól tudjuk, hogy az amerikai politikusok és tábornokok nem a kubai köztársaság fegyveres erőitől félnek, őket az aggasztja, hogy a szocialista rend már az amerikai kontinensen is gyökeret vert és példát mutat.

- mi, a budapesti műszaki egyetem hallgatói, a világ népeivel együtt kiáltunk nemet az agresszornak. követeljük az agresszió megszüntetését, s a kubai nép jogainak tiszteletben tartását.

az egyetemen tanuló külföldi diákok nevében felszólaló Zamora Rojas, perui negyedéves villamosmérnök hallgató felháborodással bélyegezte meg az egyesült államok vezető köreinek újabb agresszív intézkedését, a kuba ellen életbe léptetett blokádot. mint az egyik dél-amerikai nép fia - folytatta - azt mondom kubai testvéreimnek: a dél-amerikai népek kuba mellett vannak és saját hazájukban - mint már máskor is tették - harcolnak érte.
/folyt. köv./

20.08/a

- 47 -

Mig

/bb 62.,, kuba népe....1.folyt./vm

omar vilches de leon, az egyetemen tanuló kubai elsőéves vegyészmérnök hallgató felszólalásában hangoztatta: az amerikai imperialisták példátlan provokációs lépéseikkel akarják elfojtani a kubai nép forradalmát. mostani agressziós intézkedésük sérti a nemzetközi jogot, az országok közötti szabad kereskedelmet és hajózást. a világ népei felemelik tiltakozó szavukat újabb usa önkényes intézkedés ellen. mi, kubaiak békét akarunk, ugyanugy, mint más országok népei. a békére szükségünk van, mert a szocializmust akarjuk építeni. ha azonban megtámadnak bennünket, megvédjük magunkat.

a tiltakozó gyűlésen résztvett a radnóti miklós gyakorló gimnáziumból bauer tamás és harsányi éva harmadik osztályos tanulók, akik ismertették, hogy gimnáziumukban szintén tartottak tiltakozó gyűlést, s az ott elfogadott határozatukban felháborodással ítélték el az egyesült államok provokációs lépését. a tiltakozó nyilatkozatra eddig ötszáz aláírást gyűjtöttek.

a gyűlésről tiltakozó táviratot intéztek az amerikai egyesült államok kormányához és az egyesült nemzetek szervezete biztonsági tanácsához.

a gyűlés résztvevői szolidaritási táviratot küldtek kuba forradalmi kormányának elnökéhez, fidel castrohoz, ebben mélységesen elítélik az egyesült államok kormányának agressziós lépését, s testvéri együttérzésüket juttatják kifejezésre a függetlenségéért minden áldozatra kész hős kubai nép iránt.

a forró hangulatu gyűlés résztvevői sokáig éltették a hős kubai népet, majd az internacionale hangjaival zárult a budapesti műszaki egyetem fiataljainak tiltakozó gyűlése./mt1/

bb 63. bródy lili temetése

gk/m/sr

1962. október 24.

bródy lili irónőnek, a magyar nemzet munkatársának temetése péntek délután 2 órakor lesz a rákoskeresztúri temetőben. /10., kozma utca 6./ /mt1/

20.13/a

- 48 -

bb 64. a lipcsei gewandhausorchester nagysikerű hangversenye a zeneakadémián

t fe/gk/m/la

1962. október 24.

a budapesti zenei hetek keretében szerdán este a zeneakadémián adta első nagysikerű hangversenyét a lipcsei gewandhausorchester. a hallgatóság soraiban megjelent nagy daniel, az elnöki tanács helyettes elnöke, dr. beresztóczy miklós, az országgyűlés alelnöke, puja frigyas külügyminiszterhelyettes, dr. hadnagy lászló művelődésügyi miniszterhelyettes, továbbá a külügyminisztérium, a művelődésügyi minisztérium, a kulturális kapcsolatok intézetének több vezető munkatársa, politikai és kulturális életünk számos ismert képviselője. ott volt wilhelm meissner, a német demokratikus köztársaság budapesti nagykövete és a nagykövetség több tagja, a budapesti diplomáciai képviselők számos vezetője és tagja.

a hangverseny műsorán első számként kochan fiatal német zeneszerző simfonietta című műve szerepelt, amelyet a szerző heinz bongartznak, a zenekart vezénylő karmesternek ajánlott. ezután annerose schmidt játszotta grieg a-moll zongoraversenyét. a szünet után schubert 8. befejezetlen szimfóniája, majd richard strauss till eulenspiegel című szimfónikus költeménye hangzott el. a nagytermet zsúfolásig megtöltő közönség lelkes tapsal köszöntötte a világhírű zenekart és a karmestert./mt1/

2110

2. sz. sz.

-49-

-119-

mt1

m t i h i v a t a l o s k ö z l e m é n y e k

1962. október 24.

56 35. a forradalmi munkás-paraszt kormány nyilatkozata az amerikai egyesült államok kuba függetlenségét és a népek békéjét veszélyeztető agresszív intézkedéseiről

sr-lm bs

1962. október 24.

Kennedy, az amerikai egyesült államok elnöke elrendelte a kuba elleni tengeri zárlatot és más provokatív jellegű katonai intézkedéseket tett. a magyar népköztársaság kormánya megállapítja, hogy az amerikai egyesült államok kormánya a tengeri zárlat elrendelésével agressziót követett el kuba ellen. ezek az agresszív lépések ugyanakkor támadást jelentenek minden szabadságot, nemzeti függetlenségét védő nemzet ellen, az egyesült nemzetek szervezete alapokmánya ellen és súlyosan veszélyeztetik a békét.

a magyar népköztársaság kormánya mélyen elítéli az amerikai egyesült államok kormányának nevezett lépéseit és követeli, hogy a nemzetközi jogot lábbal tipró, a hajózás szabadságát veszélyeztető és közvetlen háborus provokációt jelentő intézkedéseit vonja vissza.

a magyar népköztársaság kormánya mélyen egyetért kuba és a szovjetunió kormányának ez év október 23-án nyilvánosságra hozott nyilatkozataival, ezeknek megfelelően, a magyar népköztársaság érdekeiből kiindulva, a varsói szerződés szervezetével és más békeszerető erőkkel összhangban megfelelő intézkedéseket tett az amerikai egyesült államok kormányának provokatív lépései ellen.

a magyar népköztársaság kormánya és a magyar nép együtt a világ minden békeszerető népével jogos haraggal ítéli el az egyesült államok újabb háborus provokációját. az egyesült államok kormánya, amely a támadó katonai bázisok láncolatát hozta létre az egész világon a szocialista országok és minden nép szabadsága és függetlensége ellen, meg akarja fosztani kuba népét az önvédelem jogától. képmutató módon azt állítja, hogy kuba népe veszélyezteti az egyesült államokat. a népek azonban tudják, hogy kuba nem fenyegeti amerikát, hanem az amerikai monopólióke urai akarják megfojtani a kubai nép szabadságharcát, hogy visszaállíthassák kubában saját gyarmati uralmukat és a tőkés kizsákmányoló hatalmát.

/folyt. köv./

13.05/- szb

-1-

le

bb 35. /a forradalmi...folyt./-lm

a magyar népköztársaság kormánya elvárja az egyesült nemzetek biztonsági tanácsától, hogy hatékonyan, gyors intézkedéseket tegyen az egyesült államok háborús agressziója ellen.

a magyar népköztársaság kormánya és népe kifejezi szolidaritását, forró testvéri üdvözlését küldi kuba kormányának és hős népének, meg vagyunk győződve arról, hogy a béke erőinek gyors mozgósításával ismét sikerül lefogni az agresszorok kezét, sikerül megőrizni kuba függetlenségét, s megmenteni a nemzetközi békét.

budapest, 1962. október 24.
/mti/

13.10/ szb

...-

-2-

MTI.

Kiadja a Magyar Televízió Iroda, Budapest, I. Fiume utca 6-7. Telefon: 169-400, 369-600

A szerkesztést és kiadást a vezérigazgató felel.

MTI Budapesti hírek

1962. október 25.

bb.1. az operaház balettegyüttesének terveiről nyilatkozott
Lőrincz György igazgató

1 fe/gk vm sr

1962. október 25.

Lőrincz György, az operaház balettegigazgatója az idei évad terveiről nyilatkozott az mti munkatársának.

- már a szezon kezdete is igen „mozgalmas” volt számunkra a két dalszínházunk repertoárjában történt változások miatt. az operaházból az erkel színházba került át a hatyuk tava - új szereposztásban. az október 16-1 „bemutató”, már kun zsuzsa és Fülöp Viktor táncolta a főszerepet. az elmúlt évadban nagy sikert aratott Prokofjev balett, a Romeo és Julia is csaknem új szereposztásban került színre - a címszerepeket orosz adél és Róna Viktor, Merkutijót Sipeki Levente táncolja. a Ludas Matyi is „házat cserélt”, az erkel színházból átkerült az operaházba.

- balettegyüttesünk már szorgalmasan készül a felújításban színre kerülő háry János táncjeleneteire. a daljátékot Békés András rendezi, koreográfusa Rábai Miklós, aki az eddigieknél sokkal több mozgással, táncal „gazdagítja”, az előadást. a toborzó szólot Havas Ferenc táncolja majd. a megnövekedett számú operai bemutatók és felújítások táncművészeinkre is nagyobb feladatot rónak. az erkel színházban februárban mutatják be Rossini Tell Vilmosát, a balettjelenetek koreográfusa seregi László Lesz. májusban kerül színre Saint-Saëns sámson és Delila című operája. a mű balettbetéteit harangozó Gyula tervezi.

- januárban kezdünk hozzá Sztravinszkij: Le sacre du printemps /tavaszi áldozás/ című művének előkészítéséhez, amelynek koreográfusa Eck Imre. a főszerepet felváltva táncolja majd Kun Zsuzsa és Lakatos Gabriella.

Sugár Rezső a Tenger Lánya című egyfelvonásos balettjében a főszerepekben orosz Adél, Róna Viktor és Fülöp Viktor látja majd a közönség. a mintegy negyvenperces művet Lőrincz György igazgató rendezti, tanítja be és koreografálja.

a balettegigazgató végül elmondotta, hogy a tehetséges fiatal táncművészek mind nagyobb mértékben jutnak szólt szerepekhez. s az idén a balettkarba is több tehetséges fiatal táncos került. külföldi-turnék során október 15 és november 15 között a Szovjetunióban vendégszerepet Kun Zsuzsa és Fülöp Viktor; a Giselle-ben és a Bahcsiszeraji szökőkútban lépnek fel. Sipeki Levente és Dévényi Edi pedig november elsején háromhónapos tanulmányutra utazik a Szovjetunióba./mti/

...-

- 1 -

Mo